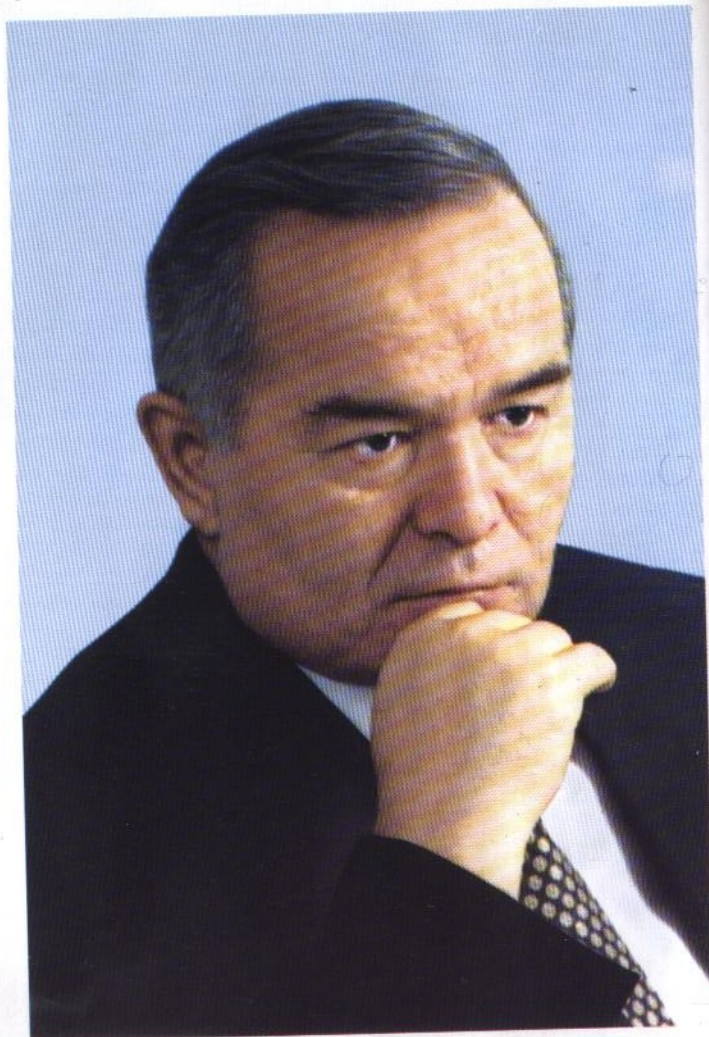

66.2(54)
Ж-25

Ислом КАРИМОВ

БАТАН ВА ХАЛҚ МАНГУ ҚОЛАДИ

Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Миллий кутубхонаси нашриёти
ТОШКЕНТ — 2010

БИБЛИОТЕКА
Бух. ТНБ я ЛП
№ 5736

66.2(5Ў)
К 25

Каримов, Ислом Абдуғаниевич.
К 25 Ватан ва халқ мангу қолади: [Ҳикматли сўзлар
ва иборалар тўплами] / И. А. Каримов. — Т.: Алишер
Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси
нашриёти, 2010. — 136 б.

ББК 66.3(5Ў)я48

ISBN 978-9943-06-266-5

© Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Миллий кутубхонаси
нашриёти, 2010 йил.

ХАЛҚ РУҲИНИНГ ИФОДАСИ

Ҳурматли китобхон, қўлингиздаги ушбу мўъжаз тўпландан Президент Ислом Каримов асарларида турли муносабат билан ишлатилган, жамоатчилигимиз ўртасида кенг машхур бўлиб, аксарияти умуммиллий шиор даражасига кўтарилган ҳикматли сўзлар ва иборалар ўрин олган.

Бу фикрлар, авваламбор, ҳар қайси онгли яшаётган инсонни ҳаёт маъноси ва мақсади устида чуқур ўйлаш ва хулоса чиқаришга, уларни ўзининг тушунча ва қарашлари, қўшимчалари билан тўлдиришга даъват этади.

Албатта, бундай фикрлар олдин ҳам улуг мутафаккирлар, олиму уламолар томонидан баён этилган бўлиши, уларнинг айрим маъно қирраларини такрорлаши ҳам мумкин, лекин уларнинг халқимиз бошидан кечирган ва кечириётган бугунги янгиланиш, ўзгариш ва юксалиш жараёнларига, ҳаётнинг ўзидан чиққан бу теран хулосаларга муаллифнинг бевосита алоқаси ва фаол муносабати бор-

лигини ҳеч ким инкор этолмайди. Ва бу фикрлар билан танишган ҳар бир инсонни ана шу жараёнларнинг мазмун-моҳиятини, сабаб ва оқибатларини чуқурроқ англашга, идрок этишга ундайди.

Бу фикрлар ўзининг ёрқин маъноси ва кучли мантиғи, таъсирчан ва жозибали услуби билан асрлардан асрларга безавол ўтиб келаётган, эл-юртимиз руҳияти ва маънавий оламининг ифодаси бўлган халқ мақоллари, ибратли нақлларга жуда яқин туради.

Бунга ишонч ҳосил қилиш учун мустақиллик даврида кечган ҳаёт тажрибамизда ўзини тўла оқлаб, халқимизнинг нафақат лексик бойлигига, балки унинг онгу тафаккурининг ажралмас қисмига айланиб кетган бир нечта мисолни келтириш kifоя, деб ўйлаймиз: “Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг”, “Шу азиз Ватан — барчамизники”, “Савоб ишни ҳар ким қилиши керак, савоб ишни ҳар кун қилиш керак”, “Куч — билим ва тафаккурда” ва ҳоказо.

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонасида давлатимиз раҳбарининг юртимизда демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этишнинг назарий ва амалий масалаларига бағишланган асарларини атрофлича ўрганиш, улар асосида

илмий-услубий қўлланмалар, методик тавсиялар тайёрлаш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, кейинги вақтда “Юксак маънавият — енгилмас куч” китобини ўрганиш бўйича кутубхона жамоаси томонидан тайёрланиб, жамоатчилигимизга тақдим этилган методик қўлланмалар, Президент асарларининг электрон библиографияси шулар қаторига киради.

Ана шундай маърифий тарғибот ишларининг узвий давоми сифатида яқинда кутубхона илмий ходимлари томонидан Ислом Каримов асарларида ўз аксини топган, бугунги кунда кўпчилик халқимизга ёд бўлиб, унинг маънавий бойлигига айланиб кетган ҳикматли сўзлар мавзулар бўйича тўпланиб, алоҳида рисола ҳолига келтирилди.

Ўйлаймизки, сиз, ҳурматли ўқувчилар эътиборига ҳавола этилаётган ушбу тўплам Ватан ва халқ тақдирига, ёш авлодимиз келажагига бевосита дахлдор бўлган эзгу тушунча ва қарашлар ҳақидаги тасаввуримизни янада бойитадиган, маънавий оламимизни юксалтиришга хизмат қиладиган муҳим манба сифатида китоб жавонларимиздан муносиб ўрин эгаллайди.

ШУ АЗИЗ ВАТАН — БАРЧАМИЗНИКИ

Халққа ва Ватанга садоқат ота-онага садоқатдан бошланади.

Биз меҳр ва муҳаббатни, садоқат ва фидойиликни мунис оналаримиздан, бебаҳо Ватанимиздан оламиз. Ва бизнинг ҳам жамики эзгу ниятларимиз, хайрли ишларимиз уларга аталгандир.

Ўзбекистон — муқаддас Ватан. Ота-боболаримиз хоки ётган ер. Ўзимиз ётадиган ер. Фарзандларимизни шу заминга садоқат руҳида тарбиялаш, уларнинг қалбида шу муборак заминнинг ҳар бир қаричига меҳру муҳаббат уйғотиш — бугунги куннинг энг устувор вазифаларидан бирига айланаётгани ҳаммамизни қувонтиради.

Ўзимиз ўз қўлимиз билан қурган мустақил давлатчилик пойдевори узра Ўзбекистон деб аталган юксак ва кўркам бино қад кўтармоқда. Унинг илк гиштини қўйганлардан, келажак авлод истиқболи деб яшаган ва меҳнат қиляётганлардан Яратганимиз ҳам, халқимиз ҳам рози бўлғай, иншоолло.

Ўзбекистон Оллоҳнинг назари, меҳри тушган, файз ва барака ато этилган бетакрор заминдир.

Парвардигори олам буюк зотларни Ўзи азиз этган жойлардагина дунёга келтиради.

Бутун умрини иймон ва эътиқод, ватанпарварлик ва инсонпарварлик, поклик ва ҳалоллик, илм ва маърифат, адолат ва диёнат йўлида фидо этган зотларнинг мўътабар хоклари макон топган замингина муқаддасдир. Агар шундай инсонлар бўлмаса, улар даҳасининг нафаси сезилиб турмаса, ҳар қандай замин оддий тупроқ бўлиб қолаверади.

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат.

Биздан озод ва обод Ватан қолсин.

Ватан, эл манфаати — муқаддасдир.

Шу азиз Ватан — барчамизники. Унинг бахту саодати, ёруғ истиқболи, фаровон келажаги учун яшаш, курашиш, керак бўлса, жонини фидо қилиш шу муқаддас заминда яшаётган ҳар бир инсон учун бахтдир.

“Шу давлат, шу жамият менга нима берди?” деб эмас, балки “Мен ўзим Ватанимга, элу юртимга нима бердим?” деган ўй-хаёл ва қараш билан яшашимиз керак.

Дунёда ўзбек заминига тенг келадиган заминнинг ўзи йўқ.

Ватан туйғуси, Ватан тушунчаси биз учун саждагоҳдек муқаддас, саждагоҳдек пок ва улуг бўлмоғи керак.

Ватан ва халқ мангу қолади.

Биз учун Ватан битта! Мамлакат битта!
Бизни битта манфаат бирлаштиради: мустақил
Ўзбекистон манфаатлари!

Ватан озодлиги — олий саодат.

Миллий туйғу инсон учун табиийдир.

Ўз халқига, унинг анъаналарига, тили ва маданиятига муҳаббат ва ҳурматни тарбияламасдан туриб, ўз халқини миллатларнинг бутун жаҳон ҳамжамиятида тенглардан бири сифатида идрок қиладиган ҳақиқий инсонни, ўз Ватанининг жонкуярини тарбиялаш мумкин эмас.

Жаҳон — кенг, дунёда мамлакат кўп,
лекин бу оламда бетакрор она юртимиз,
Ўзбекистонимиз — яккаю ягона. Бу гўзал юрт,
бу муқаддас замин фақат бизга ато этилган.

Ватанга бўлган меҳру муҳаббат ҳар қандай
муаммони ечишга, ҳар қандай ёвуз кучни
енгишга қодир.

Томирида миллий гурур, Ватан ишқи жўш
урмаган одамдан жасорат кутиб бўлмайди.

Ватан равнақи учун ҳар биримиз масъул-
миз.

Ўзбекистон деб аталган шу табаррук
заминга эзгу ният билан бир ниҳол эқмоқчи
бўлсак, уни айнан шу бугун экишимиз керак.

Юрти тинч, ҳаловатли элнинг баҳори ҳам,
ёзи ҳам, кузию қиши ҳам — қўйингки, ҳар
бир куни файзли-тароватли бўлади.

Бизнинг муқаддас вазифамиз — Ватан
шону шуҳрати, қудрати ва салоҳиятининг
юксалиши учун ўзимизнинг фидойи
меҳнатимиз билан муносиб ҳисса қўшишдир.

Ўз ҳаётимизни Ватан истиқболи, фаровон
келажаги учун бағишлаб яшаш инсоний ва
фуқаролик бурчимиздир.

Ўзбекистон — буюк олимлар ва мута-
факкир зотлар, азиз-авлиёлар ва енгилмас
саркардаларга бешик бўлган муқаддас диёр.

Ўзбекистоннинг истиқболи — Қорақалпо-
ғистоннинг истиқболи, Қорақалпоғистоннинг
истиқболи — Ўзбекистоннинг истиқболи.

Мен ўзимни нафақат ўзбек, балки қора-
қалпоқ халқининг ҳам фарзанди деб биламан.

Бизнинг гўзал юртимиз, ноёб табиатимиз,
бетакрор Ватанимиз, меҳнаткаш, бағрикенг
ва олижаноб халқимиз бор.

Бу ҳаёт, бу умр Амударё сувидек тез ва
шиддат билан ўтиб кетар, лекин инсоннинг
эзгу ишлари, эзгу хотираси боқий яшайди.

ЎЗБЕК ХАЛҚИ ҲЕЧ ҚАЧОН ҲЕЧ КИМГА ҚАРАМ БЎЛМАЙДИ

Инсон учун халқнинг ишончи, меҳру
муҳаббатига сазовор бўлишдан ортиқ бахт йўқ.

Инсонпарварлик — бу ўзбек халқи миллий
руҳиятининг ажралмас фазилатидир.

Халқ — катта куч, мен ўз халқимдан куч
оламан.

Орқамизда тоғдек таянч бўлиб халқимиз
турибди. Тоғни ким ўрнидан силжита олиши
мумкин, халқни ким танлаган йўлидан қайта-
риши мумкин? Ҳеч ким!

Бугун биз — эркинлик ҳавосидан нафас
олиб яшаётган, ўз қадр-қимматини, инсоний

шаънини, не-не улуг зотларнинг ворислари эканини, ўзлигини англаган, миллий гурур ва ифтихорини тиклаган, жаҳон ҳамжамиятида ўзига муносиб ўрин эгаллаб, келажак сари дадил қадам қўяётган буюк халқмиз.

Ўзбек халқи дўпписида сув ташиб бўлса ҳам дарахт кўкартиради.

Биз — ўзбек халқи кечиримли халқмиз.

Агар дунёда иккита содда халқ бўлса, унинг биттаси ўзбек халқи, агар битта бўлса — ўзбек халқининг ўзидир.

Элни иззат қилсанг, эл ҳам сени иззат қилади.

Халқимиз фақат жисман эмас, руҳан ҳам уйғоқ бўлмоғи даркор. Руҳ бедорлигига унинг

раҳбар-раҳнамолари, олиму зиёлилари, барча фарзандлари масъулдир.

Бизнинг олий мақсадимиз — мустақиллик эди. Бунга эришдик. Мустақилликнинг олий мақсади — ўзбек халқининг иззатини жойига қўйиш.

Ўз кучи ва келажагига ишонган халқнинг бағри кенг бўлади.

Ўз меҳнати, ақл-заковати ва салоҳияти билан ўзини ўзи боқадиган, ўзини ҳимоя қилишга, келажагини ўз қўли билан қуришга қодир бўлган халқни жаҳон аҳли эътироф этади.

Моддий неъматларнинг яратувчиси — халқ, маънавий бойликлар эгаси — халқ.

Ўзбек халқи ўзининг шахсий фаровонлиги тўғрисида эмас, балки оиласининг, қарин-

дош-уруғлари ва яқин одамларининг, қўшниларининг эсон-омонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилишни биринчи ўринга қўяди. Бу эса энг олий даражадаги маънавий қадрият, инсон қалбининг гавҳаридир.

Юртимизнинг муқаддас тупроғида яшаб турган ва ўзини ватанпарвар деб ҳисоблаган ҳар бир инсон унинг яхлитлиги ва бирлигини кўз қорачиғидек асраб-авайлаши шарт.

Бу юртнинг эгаси бор. Бу юртнинг эгаси — заҳматкаш, олижаноб, кўпни кўрган, иродаси мустаҳкам, иймони бутун халқимиздир. Эгаси бор юрт ҳеч қачон душманга оёқости бўлмайди.

Бизнинг мустақил давлатимиз бирон-бир буюк давлатнинг таъсир доирасига тушиб қолиш ниятида эмас. Ўзбекистон яна кимгадир бўйсунтириш учун мустақил бўлгани йўқ.

Ўзбекистоннинг фақат битта йўли бор, у ҳам бўлса — ўзининг мустақиллигини мустаҳкамлаб, фақат олға юришдир.

Озодликка фақат курашиб эришилади.

Дунёда катта ёки кичик миллат йўқ, балки ҳар бир миллатнинг ўз гурури бор.

Миллат қудрати — ҳамжиҳатликда.

Она халқ меҳр-муҳаббатидек қудратли куч, илоҳий қудрат оламда йўқ.

Халққа хизмат қилиш — олий бахт.

Миллатнинг, халқнинг ҳамжиҳатлиги ҳар қандай тараққиётнинг гаровидир.

Миллат ўзлигини асраган тақдирдагина
буюк ўзгаришларга қодир бўлади.

Ўзбек том маънода бунёдкордир.

Биз халқни номи билан эмас, балки мада-
нияти, маънавияти орқали биламиз.

Ўзбек халқининг илиги тўқ, бақувват.

Халқ аҳиллиги ва ҳамфикрлиги — ҳамма-
мизнинг буюк ғалабамиз.

Бизнинг энг катта таянчимиз — халқи-
мизнинг иродаси, халқимизнинг ишончидир.

Ҳар қайси халқ, ҳар қайси жамият авва-
ламбор, ўзининг юксак интеллектуал сало-

ҳияти, маданият ва маънавияти билан куч-
лидир.

Ўз тарихини билган, ундан руҳий қувват
оладиган халқни енгиб бўлмайди.

Биз ўзимизни ҳамиша мустақил миллат —
ўзбек халқи сифатида ҳис этиб келганмиз ва
бу билан фахрланамиз.

Миллатни асраш керак, миллатни асраш
учун эса унинг ҳақиқий тарихини ўрганиш,
авайлаб ҳимоялаш керак.

Озод бўлсанг — озод бўл, эркин бўлсанг —
эркин бўл, мустақил бўлсанг — мустақил бўл!

Эгали юрт эркини бермас.

Мустақиллик — бу, аввало, ҳуқуқдир.

Елкасига офтоб тегиб, эркин нафас ола бошлаган халқ куллик кишанини қайтадан киймайди.

Бу юртда ҳар томонлама соғлом, ўзининг куч-қудрати, қадди-қомати билан, баркамоллиги билан ўзгаларнинг ҳавасини уйғотадиган эл яшаши керак.

Миллатимизнинг томири, тарихи қанча чуқур бўлса, келажаги ҳам шунча буюк бўлади.

Ўзини қадрлайдиган халқ ҳеч қачон тақдирини бировга боғлаб қўймайди.

Ўзбек халқи ҳеч қачон ҳеч кимга қарам бўлмайди.

Биз ҳеч қачон ҳеч кимдан кам бўлмаганмиз ва кам бўлмаймиз ҳам.

Кимки бизнинг куч-қудратимизни, халқимизнинг азму шижоатини, қандай буюк ишларга қодир эканини кўрмоқчи бўлса, юртимизда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишларимизни келиб кўрсин.

Фарзандлари келажагини ўйлаб яшаш — ўзбек миллатига хос фазилят.

Фақат маънавий соғлом, кучли жамиятгина ислохотларга тайёр бўлиши мумкин.

Истиқлолни ҳимоялаш, уни қадрлаш, улуғлаш ва унга хизмат қилиш миллий онгимизга, ақидамизга айлансагина бизни танлаган йўлимиздан ҳеч қандай куч қайтаролмайди, қаддимизни буколмайди.

Халқ — бамисоли улуғ ва шарафли йўлдан илгарилаб бораётган улкан карвон.

Миллат, Ватан, халқ истиқболи деган муқаддас тушунчалар ҳамма вақт қалбимизнинг тўридан жой олиб, ҳар биримизнинг ҳаётимизда, онгимизда чарх уриб туриши даркор.

Чинакам халқ бўлсак, чинакам миллат бўлсак, улкан қудратли дарёга айланайлик, фарзандларимизга ўзгалар ҳавас қиладиган озод ва обод Ватан қолдирайлик.

Бугун биз қўлга киритаётган юксак марраларга етишда юртимизда яшаётган ҳар қайси инсон, миллати, тили ва динидан қатъи назар, менинг ҳам меҳнатим, хизматим бор, деб бошини баланд кўтариб яшашга ҳақлидир.

Соғлом халқ, соғлом миллатгина буюк ишларга қодир бўлади.

Амалга оширган буюк ишларимиз, эришган ютуқларимиз — ўзимизники, уларни ҳеч ким биздан тортиб ололмайди.

Агар биз аҳил бўлсак, эл-юрт манфаати йўлида бир тану бир жон бўлиб яшасак, ўзимиздан сотқин чиқмаса, ўзбек халқини ҳеч ким ҳеч қачон енга олмайди.

Ягона ва кўпмиллатли хонадонимиз — жонажон Ўзбекистонимиз олдида барчамизнинг фарзандлик бурчимиз бор.

Ўзбекистоннинг меҳмондўст, меҳнатсевар халқи абадий қадриятларни, қудратли салоҳиятни ўзида жамлаган.

Миллий бирлик, миллий яхлитлик, миллий бир бутунлик — миллий равнақ асосидир.

Қандай муаммо ва синовларни, қийинчилик ва тўсиқларни енгилсизга тўғри келган бўлмасин, қандай тўфонли ва суронли кунларни бошимиздан ўтказган бўлмайлик, халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан танлаган

ва дадил қадамлар билан бораётган йўлимиздан қайтмадик ва ҳеч қачон қайтмаймиз.

Халқимнинг осойишталиги ва фаровонлиги мен учун ҳамма нарсадан афзал.

Мен ўзимнинг бутун ҳаётим, умримнинг маъно-мазмунини мана шу буюк халқнинг бахту саодати йўлига бахш этишда деб биламан. Мен учун бундан бошқа ҳаёт, бундан бошқа мақсад йўқ.

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШМОҚ КЕРАК

Биз учун, юртимиз учун тинчлик ва осойишталик ҳамма нарсадан қадрлидир.

Инсоннинг энг устувор ва муқаддас ҳуқуқларидан бири — бу тинч яшаш ҳуқуқидир.

Тинчлик учун курашиш, бу ҳаётни ўзимиз ҳимоя қилишимиз керак. Ҳимоя дегани — аввало, огоҳ бўлиш дегани.

Ўз уйингни ўзинг асра, ўз юртингни ўзинг ҳимоя қил!

Ҳушёрлик, огоҳ бўлиб яшаш — бу бир кунлик ёки бир ойлик мавсумий масала эмас, балки, кундалик иш, кундалик амалий ҳаракат бўлиши лозим.

«Огоҳ бўлинг, одамлар!» деган даъват ҳамиша бонг ургандек янграб туриши керак.

Жанжал кўтарилишини кутмасдан, ҳали ўт чиқмасидан туриб ҳаракат қилиш зарур. Жанжал кўтарилса, инсон қони тўкилса, чақалоқлар ўлдирилса, аёллар, оналар ҳўрланса, ўзаро меҳр-оқибат йўқолиб, одамларни яраштириш қийин бўлади. Ноҳақ тўкилган қон айниқса Шарқда, мусулмон давлатларида ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин. Бизни қизиққон дейишлари бежиз эмас. Иззатнафсимизга жиндак тегиб қўйилса, эртага биз ёниб кетсак, бу алангани ўчириш маҳол бўлади. Бизнинг табиатимиз шундай. Европада, иқлими совуқ жойлардаги совуқмижоз одамлар буни тушунмайдилар. Ҳазил бўлиб туюлса ҳам аслида бор ҳақиқат шу.

Ҳаёт бор экан, давлат, эл-юрт бор экан, шу эркин, осуда ҳаётни кўролмайдиган, ҳасад ва фитна билан яшайдиган, зўравонлик билан ўз ҳукмронлигини ўрнатишга, халқ тинччини бузишга уринадиган ёвуз кучлар ҳамиша бўлади.

Ҳаёт бор экан, давлат, эл-юрт бор экан, ўзинг туғилиб ўсган, ота-боболаринг хоки ётган, эртага фарзандларинг камол топадиган тупроқнинг ҳар бир қаричини муқаддас билиб, уни ҳимоялаш, зарур бўлса, бу йўлда жон фидо этишга тайёр туриш керак.

Ҳар қайси эл, ҳар қайси юрт четдан келадиган ёвуз офатдан кўра, ўз ичидан чиқадиган сотқин, иймонсиз, ўзининг манфатини ҳамма нарсадан устун қўядиган, керак бўлса, энг яқин кишиларини ҳам сотадиган, ўзини ўстирган, вояга етказган Ватанига қўл кўтарадиган қабиҳ кимсалардан ниҳоятда эҳтиёт бўлиши керак.

Шердил ва ўтюррак йигитлар миллат кўрки, Ватан фахридир.

Улуғ Ўзбекистоннинг навқирон авлоди! Ҳеч қачон унутманг, сизнинг энг буюк, энг муқаддас вазифангиз — юртимиз истиқбо-

лини, халқимиз озодлигини кўз қорачигидек асраш, унинг хавфсизлигини ҳимоя қилишдир.

Халқимизнинг, миллатимизнинг маънавий жиҳатдан уйғониши мустақиллигимиз, миллий хавфсизлигимиз гаровидир.

Ташқи сиёсатни мафкурадан тўла холи этиш хавфсизликни таъминлашнинг муҳим кафолатидир.

Тинчлик, барқарорлик, ҳамкорлик — Ўзбекистон давлатининг учта устунидир.

Миллий армиямиз — мустақиллигимизнинг, тинч ва осойишта ҳаётимизнинг мустаҳкам таянчидир.

Қуролли Кучларимиз мамлакатимиз мустақиллиги, суверенитети ва ҳудудий яхлит-

лигининг, келажаги буюк давлат барпо этаётган Ўзбекистон фуқароларининг тинч-осойишта ҳаёти, бунёдкорона меҳнати хавфсизлигининг кафолатидир.

Ҳарбий хизмат сўзда эмас, балки амалда фарзандларимизнинг, ёшларимизнинг нуфузли, шон-шараф иши бўлмоғи лозим.

Ҳарбий хизматни ўзининг касби, Ватан ва халқ олдидаги муқаддас бурчи деб биладиган, бутун ҳаётини Қуролли Кучларимиз сафида хизмат қилишга бағишлаган ўғонларимизнинг оғир хизматини қадрлаш, уларнинг туну кун, тиним билмасдан ўз ҳарбий маҳоратини ошириш йўлида қилаётган машаққатли меҳнатини эъзозлаш барчамиз учун ҳам қарз, ҳам фарздор.

Ҳарбий хизматни ўтаган ёшларнинг барчаси ҳам жисмонан, ҳам маънавий соғлом, интеллектуал жиҳатдан етук, ҳаётда ўз ўрнини аниқ белгилаб олган, ҳар томонлама ишончли

инсонлар бўлиб етишмоғи даркор. Токи оналар улар билан фахрлансин, кичик фарзандларимиз улардан ўрнатилсин, Ўзбекистоннинг гўзал қизлари эса улар билан ўз тақдирини боғлашни орзу қилсин.

Она юртга садоқат билан, кимнинг авлоди эканини ҳаёлидан чиқармасдан, ҳаётда аниқ мақсад ва эътиқод билан яшайдиган ҳарбий инсон Куролли Кучларимизнинг энг ишончли таянчи ва суянчи, энг катта бойлиги, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Ҳар қайси миллат ва халқ учун муқаддас саждагоҳ бўлмиш она-Ватанни қадрлаш, унинг эркинлиги ва озодлигини ҳимоялаш, бу йўлда керак бўлса жон фидо қилиш — шу юртнинг жасур ўғлонлари, ўзини эр йигит деб биладиган инсонлар учун қадим-қадимдан ор-номус ва мардлик белгиси бўлиб келган.

Ўзининг мустаҳкам иродаси, Ватанга садоқати билан ҳақиқий қаҳрамонликка тайёр

бўлган ҳарбий ўғлонларни мен ўз фарзандларим, ўз болаларим деб биламан ва улар учун бутун борлигимни беришга тайёрман.

Ватанимизнинг муносиб ҳимоячилари бўлган ҳарбийларимиз ғалаба қўшиннинг сони билан эмас, балки жангчининг мардлиги, ирода ва матонати, жанговар маҳорати билан қўлга киритилади, деган ҳикматни доимо ёдда тутишлари даркор.

Армиямизнинг қудрати, аввало, унинг халқимиз ҳаёти билан чамбарчас боғланган мустаҳкам ришталарида, узвий алоқасида намоён бўлади.

Бугун сержантлар таркиби армиямизнинг том маънодаги таянч устуни бўлиб, аскарларнинг устози, офицерларнинг энг яқин ёрдамчисига айланиб бормоқда.

Табаррук оила қўрғонини, муҳтарама оналаримизни, меҳрибон опа-сингилларимизни,

мунис ёрларимизни ҳимоя қилиш азал-азалдан Ватан ҳимоячиларининг муқаддас бурчи бўлиб келган.

Ватан ҳимоячилари юртимизнинг минг йиллик тарихи давомида улуғланиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Фидойиларнинг ёрқин хотираси Ватан йўлларини абадул-абад ёритиб туражак.

Дунёда Ватан сўзидан азиз ва юракка яқин калом топилмагани каби, Ватан ҳимоячиси бўлишдан ортиқ шон-шараф ҳам йўқдир.

Ориятни, гурур ва садоқатни ҳамма нарсадан устун қўядиган халқимиз учун ҳарбий қасамёд — бу шунчаки тадбир эмас, балки йигитлик шаъни, ору номусини ўртага қўйиб, ўз зиммасидаги масъулиятли ва шарафли бурчни адо этишга бел боғлаб, аҳду паймон қилиш маросимидир.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИКСИЗ ТАРАҚҚИЁТ БЎЛМАЙДИ

Дунё мамлакатларининг ўзаро савдо ва маданий алоқаларида ўзбек замини азал-азалдан кўприк вазифасини ўтаб келган.

Иқтисодий ҳамкорлик муносабатлари тенглик ва ўзаро манфаатдорлик асосида амалга оширилиши шарт. Биз ўзимизни тенг тутдик ва биз билан тенг туриб гаплашишни талаб этдик.

Ўзбекистон билан ҳалол ҳамкорлик қилган инсонлар, хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотлар асло доғда қолмайди.

Адолатли жамиятда яшамоқчи эканмиз, бошқа халқ вакилларининг манфаатларини

ҳам муҳофаза этишимиз, уларга ҳурмат ва эътибор кўрсатишимиз зарур.

Шу тупроқда туғилиб, шу юртга меҳнати сингган ҳар бир инсон — агар у буюк Ватанимиз, табаррук тупроғимизни худди биз каби муқаддас билса, Ўзбекистон фуқароси деб саналишга ҳақлидир.

Биз тинчлик, ўзаро дўстлик ва аҳиллик, муроа йўли билан ўз мақсад-муддаоларимизга эришамиз.

Республиканинг ташқи сиёсати тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатдорлик, бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаслик қоидалари асосида қурилади.

Мустақил Ўзбекистоннинг куч-қудрати манбаи — халқимизнинг умуминсоний қадриятларга содиқлигидадир.

Халқимиз тинчлик ва фаровонлик, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик ғояларини маслак ва мақсад этиб яшамоқда.

Ўзбекистоннинг темир чегаралари йўқ. Сиёсати битта — биз очиқ жамият қурапмиз.

Иқтисодий ҳамкорлик — давлатлар ўртасидаги алоқаларнинг, одамлар тинчлиги ва фаровонлигининг асосий омили.

Ҳамкорлик — иқтисодий тараққиёт гарови.

Ҳамкорликнинг биринчи ва энг муҳим шarti — бу ўзаро ишончдир.

Халқлар маданият ва маънавият борасида бир-бирларини қанчалик яхши тушунса,

иқтисодий алоқалар ҳам шунчалик тез ривож топади.

Биз доимо меҳр-мурувват, меҳр-оқибат, юртимизда тинчлик ва ҳамжиҳатликни сақлашга содиқ бўлиб қолаверамиз.

Аҳиллик, иймон ва инсоф, сўз ва иш бирлиги, инсонпарварлик — биз қуражак жамиятнинг тамал тошларидан бири.

Одамни мажбуран, тазйиқ остида ишлатиш мумкин, бунақаси тарихимизда кўп бўлган. Лекин дўстингни, ҳамкорингни, қўшнингни улуғ мақсадлар йўлида йўлдошлик қилишга кўндириш — жаҳонда энг масъулиятли ва олижаноб ишдир.

Биз учун ягона тўғри йўл — тараққий топган дунё билан иқтисодий интеграция йўлидан боришдир.

Ўзбекистон — Ғарбни Шарқ билан, Шимолни Жануб билан боғлайдиган кўприкдир.

Тенг ва ўзаро ҳамкорлик учун Ўзбекистоннинг эшиклари ҳамиша очиқ.

Ён-атрофимиздаги халқлар билан дўстлик ва аҳилликни биз бениҳоя қадрлаймиз. Бу — бизнинг энг катта бойлигимиз, қудрат ва шаън-шавкатимиз манбаидир.

Туркистон — умумий уйимиз.

Тарих тақозоси билан ёнма-ён яшаб келаётган давлатлар ва миллатлар орасидаги ҳамкорлик — улар ўртасидаги ўзаро ишончни мустаҳкамлашнинг, ҳозирги замонда тобора авж олиб кетаётган миллатлараро ва минтақавий курашлар ва урушлар хавфини бартараф этишнинг энг муҳим омили ва воситасидир.

Қадим-қадим замонлардан бошлаб Турон-замин деб аталган бу поёнсиз кенгликларда қозоғу ўзбек, қирғизу туркман — барчамизнинг ота-боболаримиз от суриб ўтганлар. Бизлар Буюк Турон диёрида униб-ўсган оғани халқлармиз. Тилимиз ҳам, дилимиз ва динимиз ҳам муштаракдир.

Биз — туркманлар, тожиклар, қозоқлар, қирғизлар ва ўзбеклар шу гўзал диёримизда аҳил ва дўст бўлиб яшашга, хонадонимизни, фарзандларимизни урушлардан, келишмовчиликлардан асраш учун, миннатдор авлодлар бизнинг шаънимизга, ҳозирги қийин шароитда буюк келажагимиз пойдеворини барпо этаётган кишилар шаънига яхши сўзлар айтиши учун ўзимизга боғлиқ ҳамма ишни қилишга масъулмиз.

Ўзбек ва туркман халқларининг азалий тарихи, маданияти, маънавияти, тақдири, айтиш мумкинки, юраги абадул-абад туташиб, бирлашиб кетган.

Қозоқ халқи билан дўстлигимиз қуёшининг йилликлар қаъридан нур сочади.

Қирғиз халқининг тарихи ва тақдири барча туркий халқларнинг, жумладан, ўзбек халқининг ҳам тарихи ва тақдири билан муштарак боғлиқдир.

Ўзбек ва тожик — икки тилда сўзлашадиган битта халқ.

Ҳар қандай можароли вазият ўзаро мураса асосида, тинч сиёсий мулоқот олиб бориш йўли билан бартараф этилиши лозим.

Биз бирон-бир давлатнинг таъсир доирасига кирмаймиз, фақат ўз миллий-давлат манфаатларимизга асосланиб, мафкуравий қарашлардан қатъи назар, дунёнинг барча мамлакатлари билан ўзаро муносабатларни мустақил белгилаймиз.

Бизнинг мақсадимиз битта — Ўзбекистон Республикасида истиқомат қилувчи барча миллат ва динларга мансуб кишиларнинг тинчлиги ва равнақини таъминлашдир.

Кўп миллатли жамиятимизда ижтимоий-сиёсий барқарорлик, фуқаролар ўртасида тинчлик ва миллатлараро тотувлик сақлангани мустақил Ўзбекистоннинг бунёд бўлиши ва ривожланишининг биринчи, бошланғич босқичида қўлга киритилган энг асосий ютуқ бўлди.

Тинчлик ва барқарорлик — булар халқаро ҳамжамият билан бирлаштирувчи воситадир.

Ҳамкорлик ва хавфсизлик сўзларини бир-биридан ажратиб бўлмайди.

Ҳамкорликсиз тараққиёт бўлмайди.

Ҳаётнинг ўзи бизга турли миллат, эътиқод ва дин вакиллари ўртасида ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик ҳукм сурган шароитдагина умумий хонадонимиз, фарзандларимиз келажагини қуриш мумкинлигини кўрсатиб турибди.

Алоҳида олинган бир давлатдаги ҳар қандай можаро узоқ вақт давомида миллий чегаралар доирасида қолиб кета олмайди.

Бир миллат ўз эҳтиёж ва манфаатларини бошқа миллат ёки халқ вакиллариининг худди шундай интилишларини камситиш ҳисобига рўёбга чиқармаслиги лозим.

Ҳар қандай миллат, у нақадар кичик бўлмасин — инсониятнинг бойлигидир ва ҳар қандай миллий бирликнинг тили, маданий ва бошқа хусусиятларининг йўқ бўлиб кетиши Ер юзидаги маданий ва генетик фонднинг, шахс имкониятларининг қашшоқлашувига олиб келади.

Жамиятда алоҳида гуруҳ ёки ҳудудларнинг манфаатлари умумий манфаатлардан устун турадиган муносабатлар тизими мавжуд бўлиши жуда нотўғри ва хавфлидир.

Фақат ўзига хос маданиятларгина эмас, балки, биринчи навбатда, бир-бирини бойитадиган маданиятларгина яшашга қодирдир.

Тарихни можаролар ва адоват эмас, балки халқлар ўртасидаги ҳамкорлик ва ишонч олға ҳаракатлантиради.

Иқтисодий алоқалар тагида битта нарса — ўзаро манфаат ётади.

Президент сифатида мен учун саховатли ўзбек диёрида яшовчи ҳар бир киши, миллати, дини, эътиқодидан қатъи назар, ўзини жонажон уйидагидек ҳис қилишини, шу диёрда

осойишта яшаб, ўз келажаги, фарзандларининг келажигидан хотиржам бўлишини таъминлашдан кўра азизроқ, бундан ҳам буюкроқ вазифа йўқ.

Ўзбекистоннинг бойликлари кўп, лекин бизнинг энг катта бойлигимиз, энг юксак қадриятларимиз, бу — жамиятимизда ҳукм сураётган тинчлик, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликдир.

Ўзбекистон — ҳаммамизнинг умумий хонадонимиз.

Бизнинг мақсадимиз — дунёнинг барча халқлари билан тенг бўлиб, уларнинг бахт-саодатидан қувониб, улар билан дўст ва ҳамкор бўлиб яшаш.

Қадимий диёримизда асрлар давомида турли маданият ва цивилизациялар ёнма-ён

яшаб келгани, бу эса бағрикенглик, тинч-
ликпарварлик, саховат ва меҳр-оқибатлилик
фазилатлари билан ажралиб турадиган хал-
қимизнинг ўзига хос менталитети шаклла-
нишида муҳим аҳамият касб этгани шубҳасиз.

Инсонлар ўртасидаги ўзаро ҳурмат ва
меҳр-оқибат муҳити, улар қайси тилда
сўзлашишидан қатъи назар, Ўзбекистон деб
аталган умумий уйимизда ҳукм сураётган
тинчлик, барқарорлик ва осойишталикнинг
энг муҳим асоси ва гарови бўлиб хизмат
қилмоқда.

Бағрикенг ва меҳмондўст халқимиз ўзига
раво кўрган яхшилик ва эзгу тилакларни
доимо ўзгаларга ҳам раво кўради.

ИСЛОҲОТ — ИСЛОҲОТ УЧУН ЭМАС, АВВАЛО ИНСОН УЧУН, УНИНГ МАНФААТЛАРИ УЧУН

Жамиятнинг ҳақиқий бойлиги — бу инсон,
инсон авлодидир.

Жамиятдаги ҳар қандай янгиланиш, ҳар
қандай ўзгариш аввало инсон учун, унинг
ҳаётини фаровон этиш учун амалга оширил-
моғи даркор.

Инсон ва давлат ўртасидаги муносабат-
ларда инсон манфаатлари устувор бўлиши
керак.

Ўз истиқлол ва тараққиёт йўлимиз — бу
гул билан қопланган йўл эмас, бу тотали-
таризм меросидан халос бўлиш ва покланиш,
мустабид мафкура илллати етказган зиён-

заҳматларни бартараф этишнинг қийин, узоқ давом этадиган йўлидир. Бу — жаҳон цивилизациясига қўшилиш, чинакам сиёсий-иқтисодий истиқолга эришиш йўлидир.

Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг.

Иқтисодиёт дамиша сиёсатдан юқори турмоғи лозим.

Иқтисодий ислохотлар сиёсий манфаатларга бўйсундирилган жойда иқтисодиёт батамом барбод бўлади.

Давлат бош ислохотчи бўлсагина ҳаётда ижобий ўзгаришлар юз бериши мумкин.

Давлат ўз фуқароларини муҳофаза қилишга қодир бўлсагина давлат бўлади.

Қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимияти — давлатнинг уч асосий таянчидир.

Кучли ижтимоий сиёсат — иқтисодий ўзгаришларнинг ишончли кафолати.

Энг муҳими — сўз ва иш бирлиги амалда мужассам бўлмоғи керак.

Ҳар бир давлат бетакрор ижтимоий ҳодисадир.

Бизнинг ўзимизга хос ва ўзимизга мос тараққиёт йўлимиз бор.

Миллий иқтисодиёт қарз ҳисобига яшай олмайди.

Хамма нарса инсон учун, унинг келажаги учун.

Фуқаролик жамиятини шакллантириш узоқ давом этадиган, узлуксиз ва мураккаб жараён.

Эски жамиятни танқид қилиш осон, лекин янги жамият қуриш қийин ва машаққатли жараён.

Энди инкор қилиш кайфиятидан бунёдкорлик кайфиятига ўтиш пайти келди.

Ҳар бир одам бой бўлса, давлат бой бўлади, ҳар бир оила обод бўлса, мамлакат обод бўлади.

Ўзининг ҳалол меҳнати билан ўзига бойлик топаётган одамларни қувиш эмас,

қўллаб-қувватлаш керак. Бу масала, аввало, маъмурий идоралар, ҳокимларга боғлиқ.

Энг муҳим масала — мулк масаласи ҳал қилинмасдан туриб меҳнатни ташкил этишнинг ҳар қандай мукаммал тизими ҳам самара бермайди, муваффақият қозонмайди.

Бугун жамиятда ижтимоий мулккий жараёнларнинг объектив ўзгариши юз бераётган бир пайтда адолат гоёсини ихчам бир хулоса билан ифода этиш мумкин. Яъни, давлат жамиятнинг кескин табақалашувига — ошиб-тошиб кетган бойлару камбағал-қашшоқларга бўлиниб кетишига йўл қўймаслик керак.

Биз жамиятимизда ўта бойлар ҳам, ўта камбағаллар ҳам бўлмаслиги керак, деган тамойилни изчил амалга оширамыз. Лекин бу масалани ечишда фақат ва фақат иқтисодий воситаларга таянамыз.

Дунёдаги кўпгина тараққий топган, бугунги кунда барқарор ва бадавлат яшаб келаётган давлатлар тажрибаси шундан далолат берадики, аввало ўзининг хусусий мулкига эга бўлган шахс ва бундай шахслардан иборат бўлган тоифа, яъни ўрта синф бу бойликни янада кўпайтиришга, ўзини ва оиласини боқишга, шу билан бирга, давлат ва жамият зиммасида бўлган кўпгина вазифаларни амалга оширишга ўз ҳиссасини қўшади. Ва энг муҳими, ўз юртида тинчлик ва осойишталикни сақлаш ва ҳимоялашда астойдил жон куйдиради.

Мен ўрта синф деганда, нафақат ўзининг, айни пайтда оиласи ва фарзандларининг тақдири ва келажагини шу замин билан узвий боғлаган, шу юртда бойлик топиш ва шу юртни бойитиш мақсадида тер тўкиб меҳнат қилаётган инсонларни кўз олдимга келтираман.

Эзгулик, савобли ишлар бесамар кетмайди.

Ҳомий дегани — бу авваламбор саховатли бўлиш, бегараз ёрдам бериш дегани.

Ҳомийлик — инсон қалби ва юрагидаги энг эзгу туйғуларнинг амалий ифодаси.

Ҳомий деганда, ён-атрофдаги бева-бечораларга, етим-есир, муҳтож кишиларга кўмак ва ёрдам беришга, одамларнинг дардига ҳамдард бўлишга, қадрдон қишлоғи ёки шаҳрини обод қилишга интиладиган, бир сўз билан айтганда, савоб ишлар қилиб яшайдиган инсонларни ўзимизга тасаввур этамиз.

Ижтимоий ҳимоя деганда, биринчи навбатда хонадонларимиз файзи ва фариштаси бўлган муҳтарам қарияларимизни қадрлаш, уларга эътибор ва ғамхўрликни кучайтиришни тушунамиз.

Сайлов — барчамиз учун муҳим синов,
таъбир жоиз бўлса, жиддий имтиҳон.

Сайлов — демократия дегани.
Демократия — бу сайлов дегани.

Депутат қайси партияга мансуб бўлмасин,
аввало халқ олдида жавоб беради.

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик
жамияти сари.

Фаровон ҳаёт — бу, аввало, эркинлик,
эркин нафас олиш демакдир.

Парламент — бу жамият ҳаётини ойнадек
яққол акс эттирадиган кўзгу.

Сиёсий партиялар ўз ғояси, мақсад ва вази-
фалари билан бир-биридан фарқ қилиши
зарур.

Ҳар қайси партия умуммиллий партия
сифатида фаолият юритиши лозим.

Партия дегани — бу мансаб учун, лавозим
учун кураш эмас, балки муайян ғоя учун,
унинг жамиятда устувор бўлиши ва рўёбга
чиқиши учун кураш демакдир.

Демократияни ташқаридан экспорт қилиш
аянчли, хунук оқибатларга олиб келиши
муқаррар.

Ислоҳот ислоҳот учун эмас, энг аввало
инсон учун, инсон манфаатларини таъмин-
лаш учун.

Давлат манфаати эмас, аввало, инсон,
унинг ҳаёти, ҳуқуқ ва эркинлиги энг юксак
қадрият ва бойликдир.

ҚИШЛОҚ ИСТИҚБОЛИ — ЮРТ ИСТИҚБОЛИ

Биз ерга қанчалик меҳрли, саховатли
бўлсак, ер ҳам бизга шунчалик саховат кўр-
сатади. Чунки Шарқда азалдан яхшиликка
яхшилик билан, саховатга саховат билан жавоб
бериш элнинг ҳам, эрнинг ҳам, ернинг ҳам
удуми бўлган.

Ўзбек деҳқонига тенг келадиган заҳматкаш
дунёда топилмайди.

Ерни қанча кўп эъзозласанг, у сенга
шунча кўп ризқу насиба бераверади.

Деҳқончилик — мўъжиза яратиш билан
баробар.

Қишлоқ тараққий топса, юртимиз обод,
ҳаётимиз янада фаровон бўлади.

Юртимизнинг янада обод, халқимиз ҳаёти-
нинг янада фаровон бўлиши ва олдимизда
турган юксак вазифаларнинг бажарилиши, ҳеч
шубҳасиз, қишлоқларимизнинг тақдири ва
келажаги билан боғлиқ.

Фермер — бугунги жамиятнинг энг фаол
аъзоси. Энг фаолгина эмас, энг ишончли
аъзоси.

Фермер — фаровон ҳаёт бунёдкори.

Фермер — бу аввало универсал қобилиятга
эга бўлган инсон.

Кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик ва
фермерлик — аҳоли бандлигини таъминлай-
диган ва унинг асосий даромад манбаи бўлган
муҳим бўғиндир.

Қишлоқ хўжалигидаги ўзгариш — бутун
ҳаётимизни ўзгартиради.

Фермер биринчи навбатда ернинг, деҳқон-
чиликнинг сир-асрорини пухта билиши керак.
Табиатан деҳқончилик илмидан узоқ бўлган,
билими ва тажрибаси етмайдиган одам ўзини
ҳам, бошқаларни ҳам қийнайди.

Бизнинг устувор йўналишимиз — қиш-
лоқни шаҳар даражасига кўтариш.

Ўзбек деҳқонининг меҳнати — бу ҳақиқий
қаҳрамонликдир.

АДОЛАТ — ҚОНУН УСТУВОРЛИГИДА

Қонун устуворлиги ҳуқуқий давлатнинг асосий принциpidир.

Қонун ҳамма нарсадан устун бўлиши керак.

Ҳуқуқий давлатнинг асосий белгиси — барча фуқароларнинг қонун олдида тенглиги, Конституция ва қонунларнинг устунлиги таъминланишидадир.

Инсон, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда манфаатлари — энг олий қадрият.

Инсон табиати ноҳақлик, зулмни қабул қилмайди.

Пойдевор қанчалик бақувват бўлса, иморат ҳам шунчалик узоқ ва маҳкам туради.

Конституция давлатни давлат, миллатни миллат сифатида дунёга танитадиган Қомусномадир.

Конституция — юртимизда янги ҳаёт, янги жамият барпо этишнинг ҳуқуқий пойдевори.

Конституциямиз — буюк Ҳаёт қомусимиз.

Конституция — жамият ҳаётининг мезони.

Конституция — инсонлар учун мустаҳкам ҳимоя.

Ҳуқуқий маданият — қонунларга амал қилиш ва унга бўйсунуш маданияти демакдир.

Ҳуқуқий маданият даражаси фақат қонунларни билиш, ҳуқуқий маълумотлардан хабардор бўлишдангина иборат эмас. У — қонунларга амал қилиш ва уларга бўйсунуш маданияти демакдир. У — одил судни ҳурмат қилиш, ўз ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун судга мурожаат этиш эҳтиёжи демакдир. Ҳуқуқий маданият дегани — турли можароларни ҳал қилишда қонунга ҳилоф кучлардан фойдаланишни рад этиш демакдир.

Виждони уйғоқ одам ён-атрофида бўлаётган воқеаларга, ёрдам ва кўмакка муҳтож инсонларнинг муаммоларига, адолатнинг топталишига бефарқ қарай олмайди.

Фуқаролар билан давлат ўзаро ҳуқуқ ва бурчлар орқали боғлиқдир.

Халқ очликка, йўқчиликка, ҳамма нарсага чидаши мумкин, аммо адолатсизликка чидай олмайди.

Прокуратура жазоловчи идора эмас, биринчи навбатда фуқаролар манфаатини, жумладан, уларни давлат тазйиқидан ҳам ҳимоя қиладиган орган бўлиши керак.

Жиноятчиликнинг олдини олиш, унга қарши курашиш самарадорлиги жазонинг оғирлиги ва шафқатсизлигига эмас, балки биринчи навбатда қонунни бузган шахснинг жазонинг муқаррарлигини нечоғлиқ англашига боғлиқ.

Манфаатпарастлик йўлида қилинган ҳар бир қингир иш, у қанчалик баландпарвоз таъриф-тавсифларга ўралмасин, фатволар тўқиб чиқарилмасин, барибир Ватанга хиёнатдир.

РАҲБАРЛИКНИНГ ЭНГ БУЮК МЕЗОНИ — АДОЛАТ

Инсон учун халқнинг ишончи, меҳру муҳаббатига сазовор бўлишдан ортиқ бахт йўқ.

Раҳбарлик — лавозим, мансаб эмас, аввало, одамларга хизмат қилишдир.

Бахту саодат лавозимда, мансабда эмас, балки жамиятга, халққа ҳолисона хизмат қилишда.

Раҳбарлар келиб кетади, эл, халқ қолади.

Раҳбарнинг қалби пок, қўли тоза бўлиши керак.

Яхши мутахассис бўлиш мумкин, лекин яхши раҳбар бўлиш қийин.

Етакчи бўлиш учун ҳаётни билиш, оммага таяниш керак.

Раҳбарликнинг алоҳида мактаби йўқ. Раҳбар деган, етакчи деган кўп нарсани ҳаётдан, оддий одамлардан ўрганиши керак.

Раҳбар учун халқ тинчлигини таъминлаш, турмуш шароитини яхшилаш вазифаси барча масалалардан устун туриши керак.

Ҳар ким, ҳар қайси раҳбар ўз жойида, ўз лавозимида туриб, чекига тушган бурчни ҳалол бажариши керак.

Халқнинг турмуш шароитини билган,
унинг кўнглини олишга қурби етган раҳбар-
гина одамларни бунёдкорлик ишларига етак-
лай олади.

Раҳбарнинг ишига халқнинг ўзи баҳо
беради.

Раҳбарлик лавозимига кўтарилган киши-
ларнинг энг буюк, энг муқаддас вазифаси —
уни тарбия қилган, билим берган, юксак
мартабага олиб чиққан халқига сидқидилдан
хизмат қилиш.

Ўз қадрини билган раҳбар мақтовга зор
эмас.

Заиф раҳбар кучли муовиндан кўрқади.

Раҳбарлар фаолиятига баҳо беришда улар-
нинг ислохотлар моҳиятини қай даражада
тушуниши, замон талабига яраша ташаббускор
бўлишга, иш юритишга тайёр ёки тайёр
эмаслиги муҳим аҳамиятга эга.

Юксак лавозимли киши кечиримли бўли-
ши, билмай хато қилган ходимларга уни
тузатиш имконини бериши зарур.

Раҳбарнинг обрў-эътибори пўрим кийи-
ниши, савлату салобати билан эмас, балки
етим-есирларга, ногиронларга, муҳтожларга,
кексаларга, бир сўз билан айтганда, барча
инсонларга меҳрибонлиги билан ўлчанади.

Раҳбар шахс энг камида битта касбу ҳунар
негизини пухта билиши, шу касб эгаси
сифатида бошқаларга устозлик қила оладиган
даражада бўлиши керак.

Раҳбар одамларга ишониши, уларга таяниб, суяниб ишлаши керак.

Раҳбар халқ билан бирга бўлиши керак.

Чинакам раҳбар ўз қадрини билиш билан бирга, ўзгаларнинг ҳам қадрига етади.

Раҳбарликнинг энг буюк мезони — адолат.

Халқнинг дардига бефарқ қарайдиган, ўз манфаатидан бошқа нарсани ўйламайдиган, худбин ва тамагир раҳбарлар мамлакатимиз равнақига, халқимиз фаровонлигига тўсиқ бўлмоқда.

Хар доим, ҳамма жойда биринчи раҳбар ибрат ва намуна бўлмоғи керак.

Раҳбар масъулиятни ўз елкасига олмаса, бу унга ишониб лавозимга сайлаган, ҳурмат-эътибор кўрсатган одамларни алдаш, уларга хиёнат қилиш билан баробар.

Ўзини йўқотган бир одам раҳбар бўлиб қолса, бунинг жабру жафосини минглаб одамлар торгади.

Муовин, ўринбосар деган одам керакли дақиқада, исталган шароитда бошлиқнинг ўрнини боса оладиган, раҳбарнинг ишини юксак савияда давом эттиришга қодир кучли шахс бўлиши зарур.

Жамиятда раҳбарнинг ўрни бениҳоя муҳим. Халқни эзгу ниятлар билан эргаштира олган раҳбар ҳамиша одамларнинг ҳурмат-эътиборида бўлади.

Раҳбарнинг энг катта душмани — кибру ҳаво, ўзига бино қўйиш, ўзига ортиқча баҳо беришдир. Бундай раҳбар узоққа боролмайди.

Ҳақиқий раҳбар одамларнинг кўнглига йўл топиб, уларни эзгуликка, яхшиликка, яратишга даъват қилади ва ўзи ҳам кўпчилиكنинг юрагидан жой олади.

Лавозим кишига кибру ҳаво, бойлик тўплаш учун берилмайди. Аксинча, у юксак масъулиятни, ҳаётнинг бутун роҳат-фароғатидан, керак бўлиб қолганда, ҳатто ўзидан ҳам кечишни талаб қилади.

Раҳбар давлат ва халқ манфаатини, қонун ва адолатни ҳамма нарсадан устун деб билиши керак.

Раҳбарларни рентген каби текширадиган, ишларига ҳаққоний ва одил баҳо берадиган

ягона мезон — шу юртда яшайдиган одамларнинг кўзи, фикри, улар чиқарадиган хулосадир.

Маърифатсиз раҳбар ҳамиша ўз теварагида маърифатсиз раҳбарларни йиғиш билан машғул бўлади.

Маърифатдан йироқ амалдор ҳеч қачон халқнинг дилини англашга қодир бўлмайди.

Бошқарув тизимининг асосий, ҳал қилувчи бўғинларида замонавий фикр юритадиган, ўз Ватани манфаатларига ғоят садоқатли, юқори малакали кадрлар ишлаши лозим.

Вилоятдаги биринчи раҳбарнинг мавқеи, салоҳияти, энг аввало, иқтисодий ислохотларни қай даражада амалга ошираётгани, ундан одамларнинг қай даражада рози бўлаётгани билан ўлчанади.

Одамлар ҳар қандай раҳбарни биринчи галда унинг фаолияти, ишининг амалий натижасига қараб баҳолайди.

Раҳбар ўзининг амалий ишлари билан одамлар ўртасида обрў-эътибор қозониши керак.

Раҳбар одамларда ташаббускорлик ва фидойилик туйғусини уйғотиши, уларнинг турмуши, кайфиятини яхши билиши, эртанги кунга бўлган ишончини мустаҳкамлаши зарур.

Раҳбар ўзига ишонч билдирган одамларнинг юрак уришини доимо сезиб туриши, унинг секин ёки безовта уришига қараб, вазиятга тўғри баҳо бериши, шу асосда тўғри қарор қабул қила олиши даркор.

Раҳбар, етакчи ўзи ёниб, ўзгаларни ҳам ёндириб яшаши керак.

Раҳбарнинг аввало истараси иссиқ бўлиши лозим.

Раҳбар жуда ортиқча сирли бўлмаслиги, бағрикенг ва кечиримли бўлиши зарур.

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак.

Раҳбар эзгу мақсад-муддаоларга, олижаноб режаларга эришиш учун одамларни ўз ортидан эргаштира билиши керак.

Одамларни, эл-юртни юксак мақсад ва марраларга даъват қиладиган раҳбар, аввало, ўзининг кундалик ҳаёти, бутун борлиғи билан бошқаларга ўрнак бўлиши, ҳақиқий курашчи бўлиши шарт.

Жамиятимизнинг маънавий-маърифий жиҳатдан покланиши, ислоҳотларнинг тақдири, халқимизнинг фаровонлиги биринчи навбатда раҳбар кадрларнинг малакасига, фидойилигига, юртпарварлиги ва иймону эътиқодига боғлиқ.

Раҳбар ўз олдига ҳавойи, баландпарвоз мақсадларни эмас, балки аниқ амалий вазифаларни қўйиши лозим.

Раҳбар изланувчан, тадбиркор, қатъиятли, керак бўлса, қаттиққўл ҳам бўлиши, ҳар қандай шароитда ҳам ўзини йўқотмаслиги, давлат, халқ манфаатини ҳимоялаш йўлида жонини ҳам аямаслиги, бошқаларни ҳам шунга сафарбар қила билиши керак.

Яхши кадрларни асрайдиган раҳбар, аввало ўзини асрайди, муҳитнинг доимо барқарор бўлиб қолишига хизмат қилади.

Лаганбардор, хушомадгўй, ҳар қандай топшириққа ҳам ўйламасдан “лаббай!” деб жавоб берадиган, ўз фикри йўқ, аммо ўзидан каттароқ амалдорнинг бемаъни фикрини ҳам сиёсат қилиб олувчиларга орамизда ўрин йўқ.

Раҳбарнинг асосий вазифаси — одамларни рози қилиш.

Раҳбар ўз масъулияти ва жавобгарлигини, аввало ўз виждони олдида, унга ишониб юрган одамлар ва эл-юрт олдида чуқур англаши, иш устида куйиши ва ёниши керак.

Раҳбарга лавозимни, обрўни шу эл-юрт беради, лекин лавозимни унинг ўзи йўқотади. Бу оддий, шу билан бирга, ҳар бир раҳбар учун олий ҳақиқат.

Раҳбар ташаббускор, талабчан ва албатта, адолатли бўлмоғи лозим.

Раҳбарнинг лоқайдлиги, ғафлат уйкусида ётиши иш учун жони ачийдиган виждонли одамларнинг ҳам шаштини қайтаради.

Миллатга фақат олдинга қўйилган улутвор мақсадларга қатъият билан интиладиган инсонлар керак.

Раҳбар қандай ақли ва ўткир, чуқур билим ва кенг тажрибага эга бўлмасин, таъбир жоиз бўлса, қанчалик тилло инсон бўлмасин, унинг бир ўзи ҳеч нарсага эришолмайди.

Ҳақиқий раҳбар мана шу ер — меники, мана шу юрт — ўзимники, уни обод ва фаровон қилиш — менинг нафақат вазифам, балки муқаддас бурчим, деган эътиқод билан яшаши ва ишлаши даркор.

Раҳбар аввало ўзи ҳалол ва холис бўлиб, адолат билан иш юритиши керак.

Агар раҳбар мавжуд аҳволдан, ўз ишининг натижасидан мамнун бўлиб, бизларга бўлаверади, деб ёнбошлаб ётаверса, бундай ҳолатдан аввало шу ерда яшаётган одамлар зарар кўради.

Масъул вазифага сайланган шахслар бошқаларга нисбатан ҳаётни чуқурроқ англаши, узоқни кўриши, фақат бир кунлик иш билан эмас, балки эртанги куннинг режа ва ташвишлари, муаммолари билан яшаши ва уларнинг ечими устида тинимсиз меҳнат қилиши шарт.

Қачонки раҳбарнинг юраги ҳам, кўли ҳам тоза бўлса, тамадан, гараздан йироқ бўлса, унинг табиатида қатъиятлик билан вазминлик, талабчанлик билан ақл-заковат уйғун бўлса, фақат шундагина у одамларнинг ғам-ташвишини ўз қалбидан ўтказишга қодир бўлади.

Хар қайси инсон, айниқса, раҳбар шахс ўз меҳнати, билим ва тажрибаси, ахлоқий фазилатлари билан эл-юрт орасида ишонч қозонмаса, аксинча, уларнинг кўз ўнгида обрўси, қадр-қимматини йўқотса, бундай одамнинг раҳбар лавозимида ўтиришга ҳеч қандай ҳаққи йўқ.

Ишга лоқайд муносабатда бўлиш, қурт дарахтни ичидан емирганидек, ҳар қандай жамоа ва ташкилотдаги муҳитнинг бузилишига олиб келади.

Эй инсон, бу лавозим сенга ота-бобонгдан мерос бўлиб қолгани йўқ. Бу лавозимда одамларнинг ҳурмат-эҳтиромини фақатгина қаттиқ меҳнат, ҳалоллик ва адолат туфайлигина қозониш ва шунинг ҳисобидан сақлаш мумкин. Ана шу ишонч ва ҳурматни йўқотдингми, одамларнинг эътиборидан қолдингми — раҳбар бўлиб, ҳоким бўлиб ишлашга ҳаққинг йўқ.

Ҳоким — вилоятнинг энг катта фидойиси бўлиши керак.

Ҳокимларнинг бурчи — халқ тақдирини ўйлаш, майда-чуйда ташвишларга ўралашиб қолмасдан, энг йирик вазифаларни ҳал этиш, маданий ва маърифий ишларга тўғри йўналиш бериш.

Раҳбар ташкилотчи бўлса, сезгир ва эпчил бўлса, имконият излайди.

Эл-юрт ташвиши билан яшаш, одамларнинг орзу-интилишларига қанот бериш — ҳар бир раҳбарнинг бурчи.

Катта лавозимда фаолият кўрсатиш учун яхши одам бўлишнинг ўзи етарли эмас.

Ўз юрти, ўз ерига юксак муҳаббат ва садоқат туйғуси, ҳалол ва мардона меҳнати билан буюк аجدодлар руҳини эъзозлаб, ўзлигини асраб келаётган олижаноб элга хизмат қилиш ўзини раҳбар ва етакчи деган ҳар қайси инсон учун катта бахт, катта шарафдир.

Раҳбар одам ўзини бамисоли кураш майдо-нидаги саркарда деб фараз қилиши керак.

Соҳибқирон Амир Темур бобомиз айтганидек, азму шижоат эгаси бўлган бир одам ташаббуссиз мингта одамдан афзал.

Раҳбар одам — юртнинг отаси, катта-кичикка, бою камбағалга бирдай муносабатда бўлиши керак.

Масъулиятсиз ва бепарво раҳбар минг кишига ортиқча иш орттириши мумкин.

Давлат ва халқ ишонч билдирган раҳбарнинг оёғи ердан узилиб, салбий томонга ўзгаришини кимки одамлар сезмайди, билмайди, деб ўйласа, қаттиқ янглишади.

Халқни алдаб бўлмайди. Қинғир раҳбарнинг қилигини ўзи билдирмаса, боласи билдиради. Боласи билдирмаса, хотини билдиради. Хотини билдирмаса, ёнидаги малайлари билдиради.

Эҳтимол, нопок раҳбарнинг қилмишларини назорат органлари билмаслиги мумкин. Аммо халқ билади, халқ билган куни бундай раҳбар назардан қолади.

Халқ назаридан қолиш эса — агар жиндек виждони бўлса, ўлим билан баробардир.

Ҳеч биримизни эл-юрт назаридан қолдирмасин!

БИЗ КИММИЗ, ҚАНДАЙ БУЮК ЗОТЛАРНИНГ АВЛОДИМИЗ?

Ҳар бир инсон ўзича такрорланмас бир дунёдир.

Ўз мамлакати билан фахрланадиган инсон кўп нарсага қодирдир.

Наслу насабини билмаган киши инсон саналмайди.

Одамнинг аждоди, насл-насаби тоза бўлса, унинг фарзандлари ҳам шундай бўлади.

Инсон, халқ, миллат тарихий хотира билан тирик.

Инсон ҳаёти абадий эмас, лекин хотира мангу, хотира боқий.

Инсон қадри — улуғ, хотираси боқийдир.

Ўтганларини хотирламайдиган халқнинг эртаси ёруғ бўлмайди.

Агар миллат ўзининг келажагини ёруғ ҳолда кўрмоқчи бўлса, унинг хотираси ҳамиша уйғоқ бўлиши шарт.

Буюк шахсларни миллат қайғуси, халқ дарди яратади.

Не-не баҳодирларнинг елкасини ерга тек-
кизган афсонавий Алпомиш, забардаст Фарҳод
ҳақидаги ривоят дастонлар шунчаки афсона
эмас, халқ руҳининг, халқ мардлигининг
тимсолидир.

Амир Темури — халқимиз даҳосининг тим-
соли, маънавий қудратимиз рамзидир.

Амир Темур — енгилмас қахрамон, миллатнинг ҳақиқий етакчиси, фавкулудда буюк шахс, буюк инсон.

Амир Темур шахсини идрок этиш — тарихни идрок этиш демакдир.

Амир Темурни англаш — ўзлигимизни англаш демакдир.

Кимки ўзбек номини, ўзбек миллатининг куч-қудратини, адолатпарварлигини, чексиз имкониятларини, унинг умумбашариёт ривожига қўшган ҳиссасини, шу асосда келажакка ишончини англамоқчи бўлса, Амир Темур сиймосини эслаши керак.

Биз бой ва қадимий тарихимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Мозий ҳақидаги ҳақиқат ҳам авлодларни тарбиялайди.

Тарихий хотирасиз келажак йўқ.

Тарихий хотираси бор инсон — иродали инсон.

Инсон учун тарихдан жудо бўлиш — ҳаётдан жудо бўлиш демакдир.

Эл-юрт ва давлат учун, унинг тақдири ва келажаги учун қайғурадиган, одамларнинг эзгу ниятларини ўзига олий мақсад қилиб қўйган, элим деб, юртим деб ёниб яшайдиган, ҳар қандай вазиятда ҳам халқни бирлаштириб, турли бало-қазолардан асраш учун сафарбар эта оладиган шахсларгина тарихда ўчмас ном қолдиради.

Ўз тарихини билмайдиган, кечаги кунини унутган миллатнинг келажаги йўқ. Нега деганда, бундай миллат бугунги ҳаётда ҳар қадамда оқсоқликка йўл қўяди, йўлидан адашади.

Тарих сабоқлари инсонни хушёрликка ўргатади.

Тарих — халқ маънавиятининг асосидир.

Одамзод ўзининг кечаги кунини хотирлай олсагина ўтмишдан зарур сабоқ ва хулосалар чиқариб, онгли ҳаёт кечириши мумкин.

Ҳеч қачон унутмайликки, биз — теурийлар, бобурийлар авлодимиз. Бу авлод ҳеч қачон ҳеч кимга қарам бўлмаган ва қарам бўлмайди, кимнингдир ишораси, кўрсатмасига қараб ўз ҳаётини қурмайди.

Ўзликни англаш тарихни билишдан бошланади.

Бизнинг қонимизда минг йиллик Шарқ тафаккурининг бедор руҳи гупуриб турибди.

Биз Берунийларга, Амир Темур, Мирзо Улуғбек, Мирзо Бобурларга ворисмиз.

Буюк аждодларимиз ёққан маърифат чироғи юртимизда доимо порлаб турсин!

Султон Жалолиддин бутун Ўзбекистоннинг фахру ғуруридир. У бизнинг озодлигимизга, истиқлолимизга тажовуз қилмоқчи бўлган ҳар қандай ёвуз кучга қарши тик туриб курашишга, мардона зарба беришга қодирлигимизнинг тасдиғи ва тимсолидир.

Халқимизнинг қадимий ва шонли тарихи туганмас бир дoston бўлса, “Алпомиш” ана шу дostonнинг шоҳбайтидир.

Алишер Навоий бобомизни авлиё десак, у зот — авлиёларнинг авлиёси, мутафаккир десак, мутафаккирларнинг мутафаккири, шоир десак — шоирларнинг султонидир.

Инсон ўз тақдирини асраган тақдирдагина табиатни, ҳаёт давомийлигини асраган бўлади.

ОИЛА — МУҚАДДАС ҚҶРҒОН

Бу ёруғ дунёда ҳаёт бор экан — оила бор. Оила бор экан — фарзанд деб аталмиш бебаҳо неъмат бор. Фарзанд бор экан, одамзод ҳамиша эзгу орзу ва интилишлар билан яшайди.

Оила фаровонлиги — миллий фаровонлик асосидир.

Оила соғлом бўлса, жамият соғлом, мамлакат қудратли, юрт тинч-осойишта бўлади.

Оила — ҳар қандай одамга парвоз учун қанот берадиган муқаддас қўрғон.

Пок ва софдил шахсни тарбиялашда, она тилини қайта тиклашда ҳеч ким ва ҳеч нарса оила билан тенглаша олмайди.

Оила мамлакатнинг, демак Ватаннинг буюк келажагини улғайтирув муқаддас бешик.

Оила муқаддаслигини таъминлайдиган биринчи омил — она, аҳли аёнинг покизалиги, оқилалиги, меҳру мурвати, садоқати ва вафодорлигидир.

Инсонни инсон қиладиганам, майибмажруҳ, бахти қаро қиладиганам оиладир.

Аёл — оиланинг асоси, она ҳаётини чароғон этиб турадиган ёруғли.

Ҳар қандай жамиятнинг фовонлиги ва маънавий соғломлигининг асоси — бу оиланинг аҳиллиги, оилани мустаҳкамлигидир.

Одамнинг қалбида қандай олижаноб туйғулар мавжуд бўлса, уларнинг барчаси аввало онадандир.

Инсон ҳаёт пайдо бўлганидан буён она сиймоси олдида ҳамиша таъзим қилади.

Аёлларга шарқона эҳтиром ва эъзоз — биз учун ота-боболаримиздан ибратли меросдир.

Оламга мунавварлик бағишлаган меҳроқибат, садоқат, ор-номус каби мумтоз туйғулар аёл қалбида мужассамдир.

Аёллар — ҳаётимизнинг чироғи, умримизнинг гулидир.

Аёлни, онани асраш дегани — бу фарзандларни асраш, охир-оқибатда миллатни асраш демакдир.

Аёл ва она — эзгулик тимсоли бўлиб, буюк мураббий ва комил инсон тарбиячисидир.

Аёлларга етарли эътибор бермаган жамиятнинг келажаги бўлмайди.

Баҳор ва аёл тушунчаларини бир-биридан айро тасаввур этиб бўлмайди.

Аёлни улуғлаш — оилани, ҳаётни, Ватанни улуғлаш демакдир.

Аёл — Яратганнинг энг буюк мўъжизаси.

Фахрийлар — хонадонларимиз фаришта-лари.

ОБОД МАҲАЛЛА ОБОД КҮНГИЛДАН БОШЛАНАДИ

Ўзбек фарзанди дастлабки жамият тарбиясини айнан маҳаллада олади.

Энг адолатли муҳит, энг адолатли ижтимоий шароит, вазият фақат маҳаллада бўлиши мумкин. Энг зўравон, манаман деган одам ҳам маҳалла аҳли олдида ювош бўлиб қолади.

Маҳалла кенг халқ оммасини давлат, ҳокимият идоралари билан боғлаб турадиган кўприкдир.

Маҳалла — ўзини ўзи бошқариш мактаби, таъбир жоиз бўлса, демократия дарсхонасидир.

Аёл ва она — эзгулик тимсоли бўлиб, буюк мураббий ва комил инсон тарбиячисидир.

Аёлларга етарли эътибор бермаган жамиятнинг келажаги бўлмайди.

Баҳор ва аёл тушунчаларини бир-биридан айро тасаввур этиб бўлмайди.

Аёлни улуғлаш — оилани, ҳаётни, Ватанни улуғлаш демакдир.

Аёл — Яраттанинг энг буюк мўъжизаси.

Фахрийлар — хонадонларимиз фаришталари.

ОБОД МАҲАЛЛА ОБОД КҮНГИЛДАН БОШЛАНАДИ

Ўзбек фарзанди дастлабки жамият тарбиясини айнан маҳаллада олади.

Энг адолатли муҳит, энг адолатли ижтимоий шароит, вазият фақат маҳаллада бўлиши мумкин. Энг зўравон, манаман деган одам ҳам маҳалла аҳли олдида ювош бўлиб қолади.

Маҳалла кенг халқ оммасини давлат, ҳокимият идоралари билан боғлаб турадиган кўприкдир.

Маҳалла — ўзини ўзи бошқариш мактаби, таъбир жоиз бўлса, демократия дарсхонасидир.

Маҳалла — инсонни жамият билан бирга яшашга ўргатадиган, шу руҳда тарбияладиган бирламчи ва беқиёс макондир.

Маҳалла — дунёда ўхшаши бўлмаган ноёб ва бетакрор ижтимоий бошқарув идораси.

Обод маҳалла, обод юрт обод кўнгилдан бошланади.

Инсоннинг қадами етган жойда албатта ободончилик бўлади.

Обод деганда, халқимиз, миллатимиз нафақат кўркем ва чиройли, шу билан бирга, тинчлик ва осойишталик, ўзаро меҳр-оқибат, аҳиллик, қут-барака ҳукмрон бўлган жойларни тасаввур қилади.

Инсоннинг, оиланинг маънавий олами, ундан хабардор бўлиш, уни англаш, бу руҳий

дунёга кўполлик билан аралашмасдан, унинг ижобий асосда шаклланишига нозиклик билан таъсир ўтказишда, ўйлайманки, маҳалла идорасига тенг келадиган бошқа бирон-бир самарали восита йўқ.

Халқимизнинг ўзи асрлар давомида ижод қилган том маънодаги демократик идора тарихида юртимизда тинчлик-осойишталикни мустаҳкамлаш, одамлар ўртасида меҳр-оқибатни кучайтириш, айниқса, ёш авлодни ҳар томонлама баркамол этиб тарбиялашда маҳалла тизимининг ўрни ва аҳамияти беқиёсдир.

Маҳалла деганда — фуқаролик жамиятининг шакл-шамойилини, жамиятимизнинг ранг-баранглигини ўзида тўлиқ ифода этадиган, ижтимоий-сиёсий, социал, маданий-маърифий ва профессионал ташкилот ва муассасаларни қамраб олган тизимни тасаввур қиламиз.

Маҳалла — халқ виждони.

ОЛЛОҲ ҚАЛБИМИЗДА, ЮРАГИМИЗДА

Динга ҳурмат ва эътиқод биз учун ўлмас қадриятдир.

Ўз дини, ўз миллатига содиқ бўлган инсон ҳеч қачон кам бўлмайди.

Биз ўз миллатимизни муқаддас ислом динидан айри ҳолда тасаввур қила олмаймиз. Диний қадриятлар, исломий тушунчалар ҳаётимизга шу қадар сингиб кетганки, уларсиз биз ўзлигимизни йўқотамиз.

Халқимизнинг минг йиллик тарихи, бугунги маънавий ҳаётини, дину диёнатимизни мухтасар ифодалаб айтиш мумкинки, Оллоҳ бизнинг қалбимизда, юрагимизда.

Биз динимизни Имом Бухорий, Имом Термизий, Имом Мотуридий, Абдулҳолиқ Гиждувоний, Баҳоуддин Нақшбанд, Хожа Аҳрор Валий каби буюк азиз-авлиёларимизнинг номларисиз, бу улуғ номларни эса динимизсиз тасаввур эта олмаймиз.

Мен Ўзбекистон раҳбари сифатида қандайдир ёвуз кучлар муқаддас ислом динимизни, ота-боболаримиз эътиқодини, мусулмон фуқароларимизни таҳқирлашига, жамиятимиз ҳаётига хавф туғдиришига ҳеч қачон йўл қўймайман.

Пок бўлиб, яхши ният билан Яратганимиздан эл-юртимизнинг камолини, бахт-саодатини сўрасак, савобли ишларда ўзимизни аямасак, албатта, Оллоҳ таоло ўз марҳаматини биздан дариф тутмайди.

Давлатнинг иши — давлатники, диннинг иши — динники бўлиши лозим.

Дунёвийлик, айрим ақидапараст кимсаларнинг даъволаридан фарқли ўлароқ, асло даҳрийлик эмас.

Эл тинчлиги ва ҳалол меҳнат — биз учун муқаддас иймоннинг узвий бир қисмидир.

Савоб — улуғ инсоний фазилат, юксак исломий қадриятлардан биридир.

Савоб ишни ҳар ким қилиши керак, савоб ишни ҳар кун қилиш керак.

Дин одамзодни ҳеч қачон ёмон йўлга бошламайди.

Ҳаёт мазмунини ўйлаб яшаган одам бахтлидир.

Ислом дини — бу ота-боболаримиз дини, у биз учун ҳам иймон, ҳам ахлоқ, ҳам диёнат, ҳам маърифат эканини унутмайлик.

Одамдан бу дунёда қилган савоб ва эзгу ишларигина қолади.

Эзгу ишлар ҳеч қачон унутилмайди.

МАЪРИФАТ — ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ АСОСИ

Янгича фикрловчи кишиларни тайёрламасдан, тарбия қилмасдан ўз олдимизга қўйган вазифа ва мақсадларни рўёбга чиқара олмаймиз.

Таълим ва тарбия тизимини ўзгартирмасдан туриб, одамлар онгини, демакки, уларнинг турмуш тарзини ҳам тубдан ўзгартириш мумкин эмас.

Илму маърифат инсонни юксакликка кўтаради.

Илм-маърифатга қизиқиши суст миллатнинг келажаги ҳам бўлмайди.

Маърифат — маънавиятга олиб келадиган йўл.

Фақат билимли, маърифатли жамиятгина демократик тараққиётнинг барча афзалликларини қадрлай олади.

Интеллектуал ва маънавий бойликка эга бўлган халқ ва миллат, ҳеч шубҳасиз, ҳақли равишда бугунги ва эртанги кунга эгалик қила олади.

Куч — билим ва тафаккурда.

Жамият тараққиётининг асоси, уни муқаррар ҳалокатдан қутқариб қоладиган куч — маърифатдир.

Жаҳолат — маърифатнинг кушандаси.

Фан — жамият тараққиётини олға силжитувчи куч, воситадир.

Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, фанимизнинг бугунги ноёб ва кўркам биноси пойдевори неча-неча асрлар муқаддам барпо этилган.

Юксак марраларни кўзлаган ҳар қандай миллат, халқ учун таълимни ривожлантириш ҳаёт ва мамот масаласидир.

Биз кишилар дунёқарашини бошқариш фикридан йироқмиз, балки биз одамларнинг тафаккурини бойитиш, уни янги маъно ва мазмун билан тўлдириш тарафдоримиз.

Эски билим ва тажриба билан узоққа бориб бўлмайди.

Биз яшаётган XXI аср — интеллектуал бойлик ҳукмронлик қиладиган аср. Кимки бу

ҳақиқатни ўз вақтида англаб олмаса, интеллектуал билим, интеллектуал бойликка интилиш ҳар қайси миллат ва халқ учун кундалик ҳаёт мазмунига айланмаса, бундай давлат жаҳон тараққиёти йўлидан четда қолиб кетиши муқаррар.

XXI аср интеллектуал салоҳият, тафаккур ва маънавият асри сифатида инсоният олдида янги-янги уфқлар очиш билан бирга, биз илгари кўрмаган, дуч келмаган кескин муаммоларни ҳам келтириб чиқармоқда.

Инсон қалбига йўл аввало таълим-тарбиядан бошланади.

Давр бизнинг олдимизга қўяётган талабларни билиш, уларни чуқур англаш учун албатта замонавий билим зарур.

Ҳеч шубҳасиз, бугун таълим-тарбия ва илм-фан соҳасига сарфланаётган маблағлар

мамлакатимиз келажагининг эгаси бўлган ёш авлодни, юксак интеллектуал салоҳиятли жамиятни шакллантириш йўлида мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилади.

Бугун янгича фикрлайдиган, ўз келажагини жамиятда демократик қадриятларни мустаҳкамлаш билан, мамлакатимизнинг келажагини жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашуви билан боғлиқ ҳолда кўрадиган янги авлод вакиллари ҳаётга кириб келмоқда.

Мактаб — тараққиётнинг бошланғичи, маданият ва саодатнинг калитидир.

Дарсликларда миллат фикрининг, миллат тафаккури ва миллат мафкурасининг энг илғор намуналари акс этади.

Таълимни тарбиядан, тарбияни таълимдан ажратиб бўлмайди.

Илму маърифат зиёси ҳеч қачон сўнмайди.

Муаллим — миллатнинг юзи, Ватан истиқболининг асл бунёдкоридир.

Агарки дунё иморатлари ичида энг улуғи мактаб бўлса, касбларнинг ичида энг шарафлиси ўқитувчилик ва мураббийликдир.

ЮКСАК МАЪНАВИЯТ — ЕНГИЛМАС КУЧ

Маънавият йўқ жойда тараққиёт йўқ.

Маънавият инсонга ҳаводек, сувдек зарур.

Миллий гурур, миллий ифтихор ҳар қандай ишимизнинг пойдевори бўлмоғи керак.

Халқнинг теран маънавиятисиз, гурурисиз, юксак маданиятисиз буюк давлат куриб бўлмайди.

Маънавият инсонийликка олиб борадиган йўлдир.

Табиатга яқинлик, азиз ўлканинг бениҳоя гўзаллигидан баҳраманд бўлиш маънавиятга озик беради, уни кучайтиради.

Саҳродаги сайёҳ булоқдан ўз чанқоғини босгани каби, инсон не-не азоб ва қийинчиликлар билан маънавият чашмасини излаб яшайди.

Олдин одамларга моддий бойлик бериш, сўнгра маънавият тўғрисида ўйлаш керак, дейдиганлар ҳақ бўлмасалар керак.

Жамиятимизнинг маънавий қиёфасини белгилаб берадиган барча ижодий меҳнат соҳалари қонун ҳимоясида бўлиши шарт.

Маънавият — инсонни руҳан покланиш, қалбан улғайишга чорлайдиган, одамнинг

ички дунёси, иродасини бақувват, иймон-эътиқодини бутун қиладиган, виждонини уйғотадиган беқиёс куч, унинг барча қарашларининг мезонидир.

Маънавият инсонга она сути, ота намунаси, ажодлар ўғити билан бирга сингади.

Маънавият — тақдирнинг эҳсони эмас. Маънавият инсон қалбида камол топиши учун у қалбан ва виждонан, ақл ва қўл билан меҳнат қилиши керак.

Маънавият — ўз халқининг тарихини, унинг маданияти ва вазифаларини чуқур билиш ва тушуниб етишга суянгандагина қудратли кучга айланади.

Маънавият — инсоннинг, халқнинг, жамиятнинг куч-қудратидир. У йўқ жойда ҳеч қачон бахт-саодат бўлмайди.

Маънавиятни мустаҳкамлаш учун меҳнат ва маблағни аяш ўз келажагига болта уриш демакдир.

Жамият маданиятсиз, маънавий-ахлоқий қадриятларсиз яшай олмайди.

Юксак маънавият ва адолат — инсоният ҳаёти ва тараққиёти учун ҳамиша таянч ва суянч бўлган икки буюк тамойил.

Ахлоқ — маънавиятнинг ўзаги.

Ахлоқ — бу аввало инсоф ва адолат туйғуси, иймон, ҳалоллик дегани.

Маънавиятни юксалтирсак, ўз мурод-мақсадимизга етишда кучли мадад топамиз.

Одамнинг иродаси, дунёқараши мустаҳкам бўлиши учун унинг ҳаётга, эртанги кунга, ўзининг куч ва имкониятларига ишончи мустаҳкам бўлиши керак.

Эзгуликка садоқати бўлмаган, бирон нарсага ихлос қўймаган, ишонмаган одам қўрқинчлидир.

Ватан, халқ олдидаги бурчни англаш ҳам юксак маънавият белгисидир.

Ҳар қайси давлат, ҳар қайси миллат биринчи навбатда ўзининг юксак маданияти ва маънавияти билан кучлидир.

Инсониятнинг қўп минг йиллик тажрибаси шундан далолат берадики, дунёдаги зўравон ва тажовузкор кучлар қайси бир халқ ёки мам-

лакатни ўзига тобе қилиб, бўйсундирмоқчи, унинг бойликларини эгалламоқчи бўлса, авваламбор, уни қуролсизлантиришга, яъни энг буюк бойлиги бўлмиш миллий қадриятлари, тарихи ва маънавиятидан жудо қилишга уринади.

Ҳар бир олим — ўзига хос бир дунё.

Тараққиёт тақдирини маънавий жиҳатдан етук одамлар ҳал қилади.

Ақлий заковат ва руҳий-маънавий салоҳият — маърифатли инсоннинг икки қаноатидир.

Инсонга инсонлигини англатиш — мафкура ва маънавият соҳасидаги ишларимизнинг асосий мазмунига айланиши керак.

Фақат ўтмишни ёзғириш, инкор этиш билан узоққа бориб бўлмайди.

Тарих — миллатнинг ҳақиқий тарбиячиси.

Ҳар бир авлод тарихнинг ўзига тегишли саҳифасини ўзи ёзиши керак.

Мақсад дегани — халқни, миллатни бирлаштирувчи, йўлга бошловчи бамисоли бир байроқ.

Қайси ғоя инсоний бўлса, одамларга фойдаси тегса, ўша ғоя жамиятга керак.

Миллий ғоя миллатни, халқни бирлаштиришга қаратилиши керак.

Миллатни бўлиб ташлашга асос бўладиган ғоя бузғунчи ғоядир.

Агар ўз ғоянг бўлмаса, сенинг юртингда чет ғоя келиб ҳукмронлик қилади.

Тарих тажрибаси шундан далолат берадики, инсон табиатидаги инсонийликдан кўра ваҳшийлик, ур-йиқит инстинктлари, яъни хатти-ҳаракатларини қўзғатиб юбориш осонроқ.

Миллий мафкура — бу халқнинг, миллатнинг ўтда ёнмайдиган, сувда чўкмайдиган ўлмас эътиқодидир.

Миллий мафкура халқни халқ, миллатни миллат этадиган, унинг шаъну шарафи, орномуси, ишонч-эътиқодини ифодаладиган, жамиятимизнинг ўзига хос тараққиёт йўли, турмуш тарзи, туб манфаатларига таянган ҳолда муттасил ривожланиб, такомиллашиб борадиган ғоялар тизимидир.

Қаердаки мафкуравий бўшлиқ вужудга келса, ўша ерда бегона мафкура ҳукмронлик қилади.

Фикр қарамлиги, тафаккур қуллиги ҳар қандай иқтисодий ёки сиёсий қарамликдан ҳам кўра даҳшатлидир.

Бугун мафкура полигонлари ядро полигонларига нисбатан кўпроқ кучга эга.

Табиатда ҳам, жамиятда ҳам вакуум — бўшлиқ бўлиши мумкин бўлмаганидек, мафкура соҳасида ҳам бўшлиқ вужудга келишига асло йўл қўйиб бўлмайди.

Гояга қарши фақат гоя, фикрга қарши фақат фикр, жаҳолатга қарши маърифат билан баҳсга киришиш, олишиш мумкин.

Ҳар қандай миллат, ҳар қандай халқ умумий гоя билан яшаган тақдирдагина қўйилган мақсадларга эриша олади.

Миллий мафкура — миллатни бирлаштирувчи байроқдир.

Мафкура — ўтмиш ва келажак ўртасидаги кўприқдир.

Ўз миллий гоясига эга бўлган халқ ва давлат мустаҳкам, қудратли ва обод бўлади.

Миллий гоямиз шу юртда яшаётган барча одамларнинг олижаноб ниятларини, ҳаётий манфаатларини мужассам этадиган юрт тинчлиги, Ватан равнақи, халқ фаровонлиги деган юксак тушунчаларни ўз ичига олади.

Тарихни билмай туриб, мафкуранинг фалсафий негизларини англаб бўлмайди.

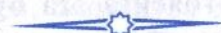
Миллий мафкурани шакллантиришдаги энг катта манба — бу ҳаққоний ёритилган тарихдир.

Онгли турмуш — жамият ҳаётининг бош мезони.

Онгни, тафаккурни ўзгартирмасдан туриб, озод ва обод жамиятни барпо этиб бўлмайди.

Маънавиятни, маърифатни тарғиб қилиш ҳар бир зиёлининг виждон ишидир.

Изланиш, баҳс, мунозара бор жойда ҳақиқат юзага чиқади, тараққиёт бўлади.

Келажакни жасоратли одамлар куради.

Ишонч йўқ жойда ғайрат бўлмайди.

Моддий ва маънавий бойлик — юксак парвозга шайланган қушнинг қўш қанотидир.

Миллий тимсолларнинг ҳар бири — катта дарслик, кучли тарбия воситасидир.

Менинг назаримда, “маънавият” тушунчаси жамият ҳаётидаги ғоявий, мафкуравий, маърифий, маданий, диний ва ахлоқий қарашларни ўзида тўла мужассам этади.

Ер юзида қанча инсон, қанча тақдир бўлса, ҳар бирининг ўз маънавий олами бор.

Маънавиятни тушуниш, англаш учун аввало инсонни тушуниш, англаш керак.

Инсоният тарихи маънавият — инсоннинг, халқнинг, жамият ва давлатнинг буюк

бойлиги ва куч-қудрат манбаи эканини, бу ҳаётда маънавиятсиз ҳеч қачон одамийлик ва меҳр-оқибат, бахт ва саодат бўлмаслигини яққол тасдиқлайди.

Инсон ўз тимсолида ҳам моддий, ҳам маънавий хусусият ва аломатларни мужассам этган ноёб хилқат, Яратганнинг буюк ва сирли мўъжизасидир.

Одамзод бор экан, миллат бор экан, шу миллатни ифода қиладиган, асрлар мобайнида қандайдир муқаддас даражага кўтарилиб қолган аломат-хусусиятлар ҳам у билан яшайди.

Маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик — миллат кушандаси.

Эл-юртнинг бетакрор табиатида, унинг қалбида бўлган олижаноб хусусиятлар ҳеч қачон завола билмайди.

Наврўз — энг қадимий, асл миллий, ғоят ардоқли байрамимиздир.

Бу ёруғ оламда тили, дини ва урф-одати турлича бўлган юзлаб миллат ва элатлар яшайди, лекин уларнинг барчасини бирлаштирадиган қудратли бир восита борки, уни бошқа ҳеч нарса билан қиёслаб бўлмайди: бу — мусиқа, бу — оҳанг, бу — тарона.

Адабиётга эътибор — маънавиятга, келажакка эътибор.

Ёзувчилик — бу оддий касб эмас, худо берган истеъдоддир. Бу — қисмат, пешонага ёзилган тақдир.

Адибнинг сўзи, унинг ижодий меҳнати-нинг маҳсули жамият тараққиёти учун ғоят зарур.

Бахши-шоирлар ўз халқининг бийрон тилидир.

Адабиёт масаласи — бу маънавият масаласидир.

Ижод — бу ўзини қийнаш, машаққат чекиш, ҳузур-ҳаловатдан воз кечиш, том маънода фидойилик демакдир.

Агар биз Ўзбекистонимизни дунёга тараққий этмоқчи, унинг қадимий тарихи ва ёруғ келажagini улуғламоқчи, уни авлодлар хотирасида боқий сақламоқчи бўлсак, авваламбор буюк ёзувчиларни, буюк шоирларни, буюк ижодкорларни тарбиялашимиз керак.

Ҳақиқий ёзувчининг дарди битта бўлган — у ҳам бўлса — халқ озодлиги, Ватан мустақиллиги.

Энг асосий мезон — ҳаёт ҳақиқатини акс эттириш.

Матбуот жамиятдаги хилма-хил фикр ва қарашларнинг кўзгуси бўлиши керак.

Ҳақиқат — журналистиканинг доимий, ўзгармас қондаси ва унга амал қилиш шарт.

Журналист бўлиш учун истеъдод ва маҳорат, билим ва тажрибадан ташқари жасорат ҳам керак.

Жамики эзгу фазилатлар инсон қалбига, аввало, она алласи, она тилининг бетакрор жозибаси билан сингади.

Она тили — бу миллатнинг руҳидир. Ўз тилини йўқотган ҳар қандай миллат ўзлигидан жудо бўлиши муқаррар.

Энг буюк жасорат — маънавий жасоратдир.

Ҳасад билан эмас, ҳавас билан яшаш керак.

Маънавий жасорат аввало ўз юртига бўлган муҳаббат ва садоқатда, унинг тақдири учун фидойилик кўрсатиб яшашда намоён бўлади.

Менинг назаримда, одамнинг қалбида иккита куч — бунёдкорлик ва вайронкорлик ҳамиша ўзаро курашади.

Халқ маънавияти — буюк уммон.

Маънавий соғлом бўлган миллатгина соғлом авлодни тарбиялай олади.

Яшаш муҳити, табиат ва маънавият экологияси бир-биридан ажралмасдир.

Инсоннинг, халқнинг, жамиятнинг ва давлатнинг куч-қудрати фуқароларнинг маънавий-маърифий савияси билан белгиланади.

ЁШЛАРИМИЗ — ХАЛҚИМИЗНИНГ ИШОНЧИ ВА ТАЯНЧИ

Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишлари шарт!

Фарзандларимиз — бизнинг келажагимиз. Халқимиз эртасининг қандай бўлиши фарзандларимизнинг бугун қандай таълим ва тарбия олишига боғлиқ.

Менинг энг катта ишончим ва умидим — бугун замонавий билим ва тарбия олаётган, эндигина кучга кираётган ёшларимиз, фарзандларимиздир.

Ёшларнинг маънавий уйғоқлиги миллатни гафлатдан асрайдиган асосий омиллардан биридир.

Биз ёшларимизни ҳеч кимнинг қўлига бермаймиз! Уларни ўзимиз тарбия қиламиз!

Ўзбекистонда яшаётган миллион-миллион ёшлар — менинг болаларим, менинг фарзандларим!

Жондан азиз Ватанимизнинг тақдири, келажагимиз бугун униб-ўсиб келаётган ёш авлодга, унинг жисмоний ва маънавий камолотига боғлиқ.

Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлади, қудратли юртнинг фарзандлари соғлом бўлади.

Соғлом одам соғлом фикрлайди, соғлом фикрлайдиган одамгина Худога иймон келтиради, эътиқоди соғлом бўлади.

Буюк давлатни фақат соғлом миллат,
соғлом авлодгина кура олади.

Соғлом фарзанд фақат соғлом оилада
туғилади.

Соғлом авлод тарбиясини жисмоний тар-
бия ва спорт ривожисиз тасаввур этиб бўл-
майди.

Бизнинг энг катта ишончимиз, мадад-
таянчимиз — бу ўсиб келаётган ёш авло-
димиздир.

Спорт туфайли соғлом авлодлар вужудга
келади ва мамлакат шуҳрати жумлаи жаҳонга
таралади.

Соғлом авлодни тарбиялаш — буюк давлат
пойдеворини, фаровон ҳаёт асосини куриш,
демакдир.

Спорт — фарзандларимизнинг харак-
терини тоблаиди, қалбида ўз халқи, юрти
билан фахрланиш туйғуларини шакллан-
тиради.

Бизнинг ишларимизга кимки баҳо бер-
моқчи бўлса, бугунги ёшларимизга, уларнинг
онги ва дунёқарашига боқсин.

Биз амалга оширган буюк ишларнинг энг
муҳим аҳамияти ва моҳияти — ўзбек халқи ўз
куч-қудрати, қурби ва нималарга қодир эка-
нининг амалдаги намоёнидадир.

Бизнинг ишончимиз ва таянчимиз бўлмиш
ёшларимизга янада кенг йўл очиб бериш, фар-

зандларимизни замонавий билим ва тажрибага, ўз мустақил фикрига эга бўлган, маънавий юксак комил инсонлар этиб тарбиялаш, уларнинг жамиятимизда мустаҳкам ва муносиб жой олиши йўлида зарур шарт-шароитларни яратиб бериш барчамиз учун ҳам қарз, ҳам фарз.

Фарзандларимиз, ёшларимиз бизнинг нафақат ишончимиз ва келажагимиз, ёшларимиз бугунги ва эртанги кунимизнинг ҳал қилувчи кучидир.

Фарзандларимизга нафақат ишонч билдириш, балки уларга ўзини амалда намоён этиши учун майдонни кенгайтириш керак.

Биз истеъдодли, фидойи болаларимиз, фарзандларимизга билим ва касб чўққиларини забт этиши учун қанот беришимиз керак.

Ёшлар тарбияси, баркамол авлод деганда, биз Ўзбекистоннинг буюк келажагини назарда тутамиз.

Болаларимизнинг қалбида гўзаллик ва эзгуликка интилишни кучайтириш ва шу асосда жамиятимизнинг маданий савиясини ошириш — биз учун устувор вазифа.

Бугун қандай кўчат эксак, эртага шундай мева оламиз.

Ўз ақл-заковатингиз, билим ва тафаккурингиз, куч-ғайратингизга, тоғдек таянчингиз — буюк Ватанимизга суяниб, маррани катта олинг, азиз фарзандларим!

Маррани доимо баланд олиб яшанг, эртанги кун бизники, сиздек шижоатли ёшларимизники!

Шуни унутмангки, келгусида эришадиган
ҳар бир ғалабангиз — юртимиз ғалабаси,
Ўзбекистон ғалабасидир!

Токи юрагингизда ўт, билагингизда куч-
қудрат бор экан, Ўзбекистон жаҳон ҳамжа-
миятида ўз ўрнини эгаллаб бораётган бугунги
кунда «Биз киммиз, кимларнинг авлодимиз?»
деган даъватга ҳамиша муносиб бўлинг.

Сиз, азиз фарзандларим, биз бошлаган
ишларнинг давомчиси сифатида олдимизга
қўйган мақсад — ҳеч кимдан кам бўлмайди-
ган, озод ва обод демократик жамият қуришда
эртага асосий ҳал қилувчи куч бўлиб майдонга
чиқаётганингизни чуқур ҳис этиб, замонавий
билим, замонавий тараққиёт сирларини
эгаллашга албатта қодир бўлишингиз керак.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

1. *Каримов И.А.* Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. — Т. 1. — Т.: Ўзбекистон, 1996. — 366 б.
2. *Каримов И.А.* Биздан озод ва обод Ватан қолсин. — Т. 2. — Т.: Ўзбекистон, 1996. — 380 б.
3. *Каримов И.А.* Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. — Т.3. — Т.: Ўзбекистон, 1996. — 366 б.
4. *Каримов И.А.* Бунёдкорлик йўлидан. — Т.4. — Т.: Ўзбекистон, 1996. — 349 б.
5. *Каримов И.А.* Янгича фикрлаш ва ишлаш — давр талаби. — Т. 5. — Т.: Ўзбекистон, 1997. — 384 б.
6. *Каримов И.А.* Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлида. — Т.6. — Т.: Ўзбекистон, 1998. — 429 б.
7. *Каримов И.А.* Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қураимиз. — Т. 7. — Т.: Ўзбекистон, 1999. — 410 б.
8. *Каримов И.А.* Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт — пировард мақсадимиз. — Т. 8. — Т.: Ўзбекистон, 2000. — 528 б.
9. *Каримов И.А.* Ватан равнақи учун ҳар биримиз масъулмиз. — Т. 9. — Т.: Ўзбекистон, 2001. — 432 б.
10. *Каримов И.А.* Хавфсизлик ва тинчлик учун курашмоқ керак. — Т. 10. — Т.: Ўзбекистон, 2002. — 430 б.
11. *Каримов И.А.* Биз танлаган йўл — демократик тараққиёт ва маърифий дунё билан ҳамкорлик йўли. — Т.11. — Т.: Ўзбекистон, 2003. — 320 б.

12. *Каримов И.А.* Тинчлик ва хавфсизлигимиз ўз куч-қудратимизга, ҳамжиҳатлигимиз ва қатъий иродамизга боғлиқ. — Т. 12. — Т.: Ўзбекистон, 2004. — 400 б.
13. *Каримов И.А.* Ўзбек халқи ҳеч қачон, ҳеч кимга қарам бўлмайди. — Т.13. — Т.: Ўзбекистон, 2005. — 448 б.
14. *Каримов И.А.* Инсон, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари — олий қадрият. — Т.14. — Т.: Ўзбекистон, 2006. — 280 б.
15. *Каримов И.А.* Жамиятимизни эркинлаштириш, ислохотларни чуқурлаштириш, маънавиятимизни юксалтириш ва халқимизнинг ҳаёт даражасини ошириш — барча ишларимизнинг мезони ва мақсадидир. — Т. 15. — Т.: Ўзбекистон, 2007. — 320 б.
16. *Каримов И.А.* Мамлакатни модернизация қилиш ва иқтисодиётимизни барқарор ривожлантириш йўлида. — Т. 16. — Т.: Ўзбекистон, 2008. — 268 б.
17. *Каримов И.А.* Ватанимизнинг босқичма-босқич ва барқарор ривожланишини таъминлаш — бизнинг олий мақсадимиз. — Т. 17. — Т.: Ўзбекистон, 2009. — 280 б.
18. *Каримов И.А.* Юксак маънавият — енгилмас куч. — Т.: Маънавият, 2008. — 174 б.
19. *Каримов И.А.* Тарихи бой, бугуни гўзал, келажаги буюк шаҳар. — Т.: Ўзбекистон, 2009. — 40 б.
20. *Каримов И.А.* Ўзбекистон Конституцияси — биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамиятини барпо этишда мустаҳкам пойдевордир. — Т.: Ўзбекистон, 2009. — 32 б.
21. *Каримов И.А.* Ватанга қасамёд, мардлик ва жасорат мадҳияси. — Т.: Ўзбекистон, 2010. — 24 б.
22. *Каримов И.А.* Асосий вазифамиз — Ватанимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигини янада юксалтиришдир. — Т.: Ўзбекистон, 2010. — 80 б.

МУНДАРИЖА

Халқ руҳининг ифодаси	3
Шу азиз Ватан — барчамизники	6
Ўзбек халқи ҳеч қачон ҳеч кимга қарам бўлмайди	13
Тинчлик учун курашмоқ керак	25
Дўстлик ва ҳамкорликсиз тараққиёт бўлмайди	33
Ислохот — ислохот учун эмас, аввало инсон учун, унинг манфаатлари учун	45
Қишлоқ истиқболи — юрт истиқболи	59
Адолат — қонун устуворлигида	62
Раҳбарликнинг энг буюк мезони — адолат	66
Биз киммиз, қандай буюк зотларнинг авлодимиз?	84
Оила — муқаддас қўрғон	91
Обод маҳалла обод кўнгилдан бошланади	95
Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда	98
Маърифат — жамият тараққиётининг асоси	102
Юксак маънавият — енгилмас куч	108
Ёшларимиз — халқимизнинг ишончи ва таянчи	126

Ислом Абдуғаниевич Каримов

ВАТАН ВА ХАЛҚ МАНГУ ҚОЛАДИ

Муҳаррир Ж. Мелиқулов

Бадий муҳаррир А. Мамасолиев

Техник муҳаррир Д. Акрамов

Мусахҳих Ҳ. Нишонов

Саҳифаловчи О. Мухторов

Босишга 09.02.2010 йилда рухсат этилди.

Бичими 70 × 100 $\frac{1}{32}$. Таймс гарнитурда офсет усулида
босилди. Шартли б.т. 4,84. Адади 13000.

Буюртма № 10-695.

Баҳоси келишилган нархда.

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий
кутубхонаси нашриёти.

Тошкент, Истиқлол кўчаси, 33.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигининг
«Ўзбекистон» нашриёт-матбаа ижодий уйида чоп этилди.
Тошкент, Навоий кўчаси, 30.